Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto... $3.00
Ima 10.000 naročnikov

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States
Issued every day except Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 81. — ŠTEV. 81. NEW YORK, TUESDAY, APRIL 7, 1914. — TOREK, 7. APRILA, 1914. VOLUME XXII. — LETNIK XXII.

Položaj v Torreonu. Obleganje Tampica.

—o—

Konzul George C. Carothers trdi, da so imeli federalci celo mesto v oblasti predno so ga zapustili.

—o—

POMANJKANJE ŽIVIL.

—o—

General Villa namerava po zavzetju Torreona naskočiti 5 mest naenkrat.

—o—

Juarez, Mehika, 6. aprila. — George C. Carothers, zastopnik državnega departmenta v Washingtonu, ki se mudi pri armadi konstitucijonalistov, je dospel semkaj iz Torreona z namenom, da stopi v zvezo z Mr. Bryanom glede izgona španskih podanikov, katerega je bil odredil general Villa.

Mr. Carothers se je vedno mudil pri fronti od 18. marca ter je bil očividec vseh bitk pri Gomez Palacio, Lerdo in Torreonu. Casnikarskim poročevalcem je izjavil, da je bila vest, da je padel Torreon pred 2. aprilom, popolnoma napačna.

"Do časa, ko so v noči v torek zapustili federalci mesto", je izjavil, "se je neprenehoma streljalo z ene na drugo stran. Dejstvo pa je, da je imel general Velasco v času, ko je zapustil s svojimi četami mesto, v oblasti celi Torreon. Generala Herrera in Benavides sta zapustila areno za bikoborbe in trgovski del mesta na iztočni strani, katere pozicije sta bila zavzela pred par dnevi povodom znamenitega vpada v mesto.

General Villa je odpoklical oba generala, ker je hotel koncentrirati vse svoje sile na severu ter zavzeti Canyon del Guarache, kjer so zavzemali federalci najbolj utrjene pozicije.

General Villa je za trdno odločen, da morajo vsi Spanci zapustiti severno Mehiko. Kot vzrok za svoje postopanje navaja, da so Spanci vedno simpatizirali s federalci.

Vera Cruz, Mehika, 6. aprila. Nemška križarka "Dresden" je odplula od tukaj v Tampico, kjer se vrše vsaki dan spopadi med federalci in ustaši. Zvezne čete so so umaknile za utrdbe in iz privatnih poročil je razvidno, da vlada v mestu veliko pomanjkanje živil. Dovoz sveže pitne vode je že par dni odrezan.

Danes se je odpeljal proti domu na krovu jahte "Mayflower" osebni zastopnik predsednika Wilsona v Mehiki, John Lind s svojo družino.

El Paso, Tex., 6. aprila. — Tekom prihodnjih šest tednov nameravajo konstitucijonalisti naskočiti zaeno pet najvažnejših mest, katera imajo sedaj v rokah federalci, in sicer: Saltillo, Monterey, Tampico, San Luis Potosi in Zacatecas. General Villa bo vodil naskok na Saltillo, Monterey in Tampico. Na pohodu proti Tampico ga bo spremljal Gonzales.

Vseh pet mest se namerava naskočiti zaeno, da se prepreči koncentracijo federalnih čet.

Mexico City, Mehika, 6. aprila. — Tukaj je vse v skrbeh za življenje škofa Campos iz Chilapa, ki je padel v roke ustaškega vodje Zapata. Slednji je zagrozil, da bo dal škofa na Veliki petek križati, ako ne plača $5000 odkupnine.

Z dojenčkom v ječo.

Gieacchina Gallo, dolguje neki firmi, ki ji je preskrbela prostor za prodajanje sadja $188. Ker svote ni hotela plačati, jo je firma tožila, vsled česar je sodišče zahtevalo, da naj izroči svojo bančno knjižico v vrednosti $400. Ona se je izgovarjala, da tega ne more storiti, ker je mati šestih otrok. Ko je prišla po njo policija, je rekla, da ne gre v ječo, če ji ne dovolijo vzeti dojenca seboj. Sodišče je ugodilo njeni želji.

Pogreb detektiva Josepha Guarneri-ja.

—o—

Na tisoče občinstva in tovarišev je izkazalo mrtvemu junaku zadnje časti.

—o—

POROČNIK HAERLE.

—o—

V sprevodu je bilo opaziti policijskega komisarja McKay in druge visoke uradnike.

—o—

Na tisoče ljudi, veliko število visokih mestnih uradnikov, članov policijskega departmenta in osebnih prijateljev je izkazalo včeraj zadnje časti Josephu Guarneri-ju, detektivu-seržantu, katerega je bil ustrelil pretekli četrtek William Horgan, oče nekega bandita.

Od zjutraj naprej se je pomikala nepretrgana procesija mimo krste ustreljenega, ki je ležal v stanovanju tašče, Mrs. Gondolfo na št. 61 Sullivan St. Ob krsti je klečala s svojimi otroci vdova ter neprenehoma ihte ponavljala: "Storil je svojo dolžnost; bil je pogumen mož."

Sprevod od hiše do cerkve sv. Antona Padovanskega je otvoril oddelek policije. Nato je sledilo šest detektivov-seržantov, katere je vodil poročnik George Haerle jr., ki je ustrelil Horgana takoj zatem, ko je padel Guarnieri. Nadalje je sledilo krsti kot častna eskorta 100 policistov s iztočne 104. ceste policijske postaje ter sto dečkov v žalnih oblekah, ki so zastopali italijansko trgovsko zbornico v New Yorku.

Pogreba so se vdeležili nadalje policijski komisar McKay, pomožni komisar Rubens, inspektor Faurot in drugi. V cerkvi se jim je pridružil še poslujoči župan McAuney. Od zamrlega se je poslovil v krasnem govoru policijski kapelan Rev. F. J. Sullivan.

Iz cerkve se je pomikal celi sprevod do Williamsburg mosta, kjer se je razšel.

Vdovi se je včeraj izročilo $200 iz novega sklada častne legije, kateri je bil včeraj ustanovljen.

Volitve v Calumetu.

Calumet, Mich., 6. aprila. — Pri volitvah v občinski zastop v bakrenem okrožju so zmagali skoso povsod kandidati, katere so postavile družbe. Za supervizorja v Calumetu je bil izvoljen generalni manager McNaughton. Socijalisti so zmagali v enem okraju v Copper City.

V dvanajstih okrajih se je glasovalo tudi za Local Option. V sedmih so zmagali prohibicijonisti, v štirih "mokrači", dočim je v enem izid volitve še negotov.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K	$	K	$
5....	1.10	130....	26.8[illegible]
10....	2.15	140....	28.7[illegible]
15....	3.15	150....	30.7[illegible]
20....	4.20	160....	32.8[illegible]
25....	5.20	170....	34.8[illegible]
30....	6.25	180....	36.9[illegible]
35....	7.30	190....	38.9[illegible]
40....	8.30	200....	41.0[illegible]
45....	9.35	250....	51.2[illegible]
50....	10.35	300....	61.5[illegible]
55....	11.35	350....	71.7[illegible]
60....	12.40	400....	82.0[illegible]
65....	13.40	450....	92.2[illegible]
70....	14.45	500....	102.5[illegible]
75....	15.45	600....	123.0[illegible]
80....	16.50	700....	143.5[illegible]
85....	17.50	800....	164.0[illegible]
90....	18.50	900....	184.0[illegible]
100....	20.50	1000....	204.0[illegible]
110....	22.55	2000....	408.0[illegible]
120....	24.60	5000....	1018.0[illegible]

Poštarina je vštetа pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zadnjo pošto c. k. poštni hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St. New York, N. Y
6104 St. Clair Avenue, N. E.
Cleveland, O.

Smrt v vzpenjači.

—o—

Tri osebe so padle v jašek in ostale na mestu mrtve. Štirje so srečno odskočili.

—o—

V hiši štv. 126—128 Crosby St., New York, se je dogodila včeraj strašna nesreča. V sedmem nadstropju je vstopilo v kombinacijsko vzpenjačo precej oseb, ki so se hotele peljati do petega nadstropja, oziroma v pritličje. Vzpenjača se pa ni pri petem nadstropju vstavila, dospela je do kleti in se začela zopet naglo dvigati. Med ljudmi je nastala panika. Pri tretjem nadstropju so hoteli trije skočiti preko ograje na hodnik, toda namera se jim ni posrečila; padli so v jašek in obležali na mestu mrtvi. Štirim se je skok posrečil. Pri sedmem nadstropju se je vzpenjača avtomatično vstavila, nakar so se ljudje mirno razšli.

Mrtvi so: Rosaria Anselmo, Nicoletta Delarno in 38-letni S. Galriano. Vzpenjačo je oblast zapečatila, da bodo zamogli danes veščaki od stavbinskega urada konštatirati, kaj je povzročilo katastrofo.

Terenca Klare, ki je vozil vzpenjačo, so izpustili na prosto.

Žrtve avijatike.

—o—

Od leta 1908 se je v izvrševanju nevarnega poklica smrtno ponesrečilo 462 avijatikov.

—o—

Washington, D. C., 6. aprila. — V prvih treh mesecih tega leta je zahtevala avijatika izvanredno veliko žrtev kot kaže statistika, katero se vodi tukaj. Od 1. januarja pa do 1. aprila se je v vseh delih sveta smrtno ponesrečilo 38 avijatikov, ki so izgubili življenje raditega, ker niso poznali zračnih valovanj v višjih plasteh, ali pa vsled tega, ker jim je odpovedal stroj. Združene države zavzemajo v tej vrsti četrto mesto s petimi smrtnimi nesrečami. Prva pa je Francija, kjer je izgubilo v tej dobi deset avijatikov življenje. V Nemčiji se je v isti dobi ponesrečilo osem oseb, v Angliji sedem, v Turčiji trije, v Chile, Španski, Argentini, Šviei in Italiji pa po eden avijatik.

Odkar se je ponesrečil poročnik Thomas H. Selfridge dne 17. septembra v Fort Myer, ki je prvi uporabljal zrakoplov težji kot zrak, je v splošnem po celem svetu žrtvovalo 462 avijatikov življenje za znanost in napredek človeštva.

Nobenega sledu o "Southern Cross".

St. Johns, N. F., 6. aprila. — Dosedaj še ni bilo mogoče najti nobenega sledu o parniku 'Southern Cross'. Parnik 'Kyle', katerega je bila odposlala vlada, ni mogel ničesar sporočiti. Potom brezžičnega brzojava je sporočil kapitan, da ni našel ničesar, kar bi pojasnjevalo usodo "Southern Cross".

Wilson se ni odzval povabilu.

Detroit, Mich., 6. aprila. — Predsednik Wilson se ne bo udeležil letošnje letne slavnosti, katero priredi Grand Army of the Republic v Detroit. Tozadevno sporočilo je poslal danes Wilsonov privatni tajnik tukajšnjemu županu.

Potres v Nevadi.

Tonopal, Nev., 6. aprila. — Danes so čutili tukaj precej močan potresni sunek, ki pa ni povzročil nobene škode.

Predrzni banditi.

Včeraj ponoči sta napadla v New Yorku dva neznana bandita 53-letnega Franka Peshleben-a in mu vzela uro, verižico in $11. Ko se je zavedel, ni bilo banditov nikjer.

Angleške sufragetke. K umoru Calmette-a.

—o—

"General" Flora Drumond je tako upila, da državni pravdnik ni mogel govoriti.

—o—

HOME-RULE.

—o—

Sodišče je zaslišalo pomožnega urednika časopisa "Figaro". — Nemški zrakoplovec.

—o—

London, Anglija, 6. aprila. — Ko so danes zaradi kalenju miru aretirali "general" sufragetko Floro Drummond in jo pripeljali pred sodišče, je začela tako kričati in razbijati, da nista mogla sodnik in državni pravdnik govoriti. Dvakrat so jo pozvali v dvorano, pa se je vselej ponovil isti prizor. Ker sodniku ni kazalo drugega, jo je zaprl v ječo, kjer se bo mogoče pomirila.

London, Anglija, 6. aprila. — Z 80 glasovi večine je bil danes v poslanski zbornici zavrnjen amendment, potom kojega naj bi se razveljavila pogodba glede Home Rule.

Pariz, Francija, 6. aprila. — Preiskovalni sodnik Henri Boucard je zaslišal danes pomožnega urednika časopisa "Figaro", L. Lazarusa.

Pomožni urednik je izpovedal sledeče: Meseca januarja je govoril z menoj Calmette o stališču, katerega je zavzemal Caillaux kot finančni minister v pogajanjih z Nemčijo glede Maroka. V mizmici je imel dvoje listin, ki sta bili za Caillauxa baje tako kompromitirajoči, da bi moral takoj odstopiti kot finančni minister, če bi prišli na svetlo. Calmette mi je rekel, da listin za enkrat še ne bo priobčil, ker se boji mednarodnih zapletljajev. O vsebini listin mi ni ničesar znano.

Jutri bodo zaslišani ostali člani uredništva.

Kriza v Petrogradu.

Petrograd, Rusija, 6. aprila. — Na povelje vlade so vse velike tovarne prenehale z obratovanjem, ker se delavci še dosedaj niso pobotali z družbami. Razen drugih so zaprte tudi tri največje, namreč Vulkan, Phoenix in Putilove tovarne. Na stotisoče rokodelcev in drugih delavcev je brez dela. Vsak dan aretirajo par sto stavkarjev, ki demonstrirajo po mestu.

Japonski kabinet.

Tokio, Japonsko, 6. aprila. — Vicomtu Keigo Kiyoura dela sestavljanje novega kabineta precej preglavic. Dosedaj ni zamogel dobiti še nobenega pripravnega človeka, ki bi prevzel vojno ministrstvo, ker je admiral Tomosaburo to mesto odklonil. Kot se čuje, bo prevzel zunanje ministrstvo vicomte Yasuya Uchida.

Eksplozija.

Norfolk, Va., 6. aprila. — V strojnici torpednega čolna "Aylwin" je nastala danes silna eksplozija. Dva kurjača in en mornar so težko ranjeni. Ponesrečence so spravili na torpedni čoln "Benham", ki jih je prepeljal v tukajšnjo mornariško bolnišnico.

"Lusitania".

Liverpool, Anglija, 6. aprila. Danes popoldan je dospel sem iz New Yorka parnik Cunard črte "Lusitania". Zaradi silnega viharja se ni mogel ustaviti v Fishguard-u.

Samomor.

V Fort Wiliam, Ont., se je ustrelil v svojem domu milijonar in trgovec s zemljišči, Arthur A. Vickers; star je bil 41 let in se je pred kratkim oženil. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano.

Oproščeni demonstranti.

—o—

"Naša vlada obstoja na zakonih, ne pa na policiji", je rekel sodnik. Detektiv Davison.

—o—

Sodišče je oprostilo včeraj Josepha F. O'Carrola, voditelja I. W. W., ki je bil obtožen, da je v soboto zvečer povzročil nemire na Union Square v New Yorku. Detektiv Davison je namreč izpovedal sledeče: — Jaz sem ga vprašal, če ima dovoljenje za sklicanje shoda. On mi ni odgovoril, ampak me je sunil v obraz in pozval navzoče, da naj začno demonstrirati.

Ko so pozneje priče razjasnile celo zadevo se je izkazalo, da je detektiv nesramno lagal in po krivem pričal. O'Carrol se je namreč čisto mirno obnašal in ga je brez vsakega povoda nekt policist udaril s krepelcem po glavi. Če bi ga ženske takoj ne obkolile, bi ga stražniki do smrti pretepli.

Sodnik je O'Carrola oprostil in rekel: — Naša vlada obstoji na postavah, in ne na policiji. Vi ste člani I. W. W., toda to nima s tem slučajem ničesar opraviti. Dokler časa se človek lepo obnaša, ga mora postava ščititi. Svetujem vam, da tožite policijo.

Ostalih sedem demonstrantov je sodišče pridržalo za nadaljno zaslišanje.

Odredba Danielsa.

—o—

Tajnik Daniels je baje izdal prohibicijonistično odredbo brez vednosti predsednika.

—o—

Washington, D. C., 6. aprila. — Glasi se, da ni predsednik Wilson ničesar vedel o odredbi mornariškega tajnika Danielsa, s katero se prepoveduje prodajo in zavživanje opojnih pijač na bojnih ladijah in v mornariških postajah Združenih držav. Predsednik Wilson se ni hotel danes izraziti o tem odloku ter je le rekel, da je to resortna zadeva mornariškega ministra.

Iz nastopa predsednika se da sklepati, da noče biti odgovoren za odredbo, ki je povzročila v mornariških krogih tako ogorčenje. Predsednik sprevidi tudi najbrž eventuelne politične posledice te odredbe, ki privedejo lahko do tega, da pričnejo pivovarski in drugi interesi delati proti administraciji v slučaju, da bi pristaši prohibicije porabili odredbo mornariškega tajnika kot agitacijsko sredstvo za njihovo stvar.

Francoska poslanska zbornica.

Pariz, Francija, 6. aprila. Poslanska zbornica se je danes odgodila, ne da bi sprejela predlogo, v kateri se zahteva gotovo svoto za oficijelno vdeležbo Francije na svetovno razstavi v San Francisco leta 1915. Ministrski predsednik Doumergue je pa izjavil, da bo stavil tozadevni nujni predlog kakor hitro se sestane dne 26. aprila izvoljeni novi parlament.

Ogrski pustolovec.

Berolin, Nemčija, 6. aprila. — Tukajšnja policija si na vse načine prizadeva priti na sled ogrskemu pustolovcu, dijaku Janosu, ki je izvršil že nešteto sleparij. Izdaja se za sina nekega nemškega magnata. Samo berolinske trgovce je osleparil za 100,000 mark. Seboj ima tudi več služabnikov.

Astor je plačal borih $2100.

Tožba za odškodnino, katero je naperil Charles L. Palmer iz Irvington, N. J., proti Vincentu Astor-ju, se je včeraj končala v sodišču White Plains s poravnavo. Astor je izjavil, da je voljan plačati $2100 za poškodbe, katere je dobil Palmer vsled krivde Astorja pri neki avtomobilni nezgodi v Irvingtonu. Palmer je sprva zahteval $10,000.

Panamska razstava.

—o—

Dosedaj se je prijavilo 29 inozemskih držav, da se vdeleže svetovne razstave v San Francisco.

—o—

Washington, D. C., 6. aprila. — Dosedaj je izjavilo 29 držav in dežel namen, da se vdeleže svetovne razstave v San Francisco. Med deželami, ki ne bodo oficijelno zastopane, stojita v prvi vrsti Anglija in Nemčija, ki sta bili po prejšnih razstavah v Ameriki vedno častno zastopani. A tudi v slučaju, da se oficijelno ne vdeležita razstave, se je bodo vendar vdeležili privatni podjetniki.

Dežele, ki bodo oficijelno zastopane, so sledeče: Argentina, Bolivia, Brazilija, Chile, Cuba, Danska, San Domingo, Ecuador, Italija, Francija, Guatemala, Haiti, Honduras, Nizozemska, Japonska, Panama, Perzija, Peru, Portugalska, Siam, Švedska, Turčija, Urugvay in Venezuela.

Devet držav, med njimi vse velesile, je obljubilo, da bodo z bojnimi ladijami zastopane pri otvoritvi panamskega prekopa in razstave.

Glasom programa se bodo zbrale bojne ladije koncem meseca januarja v Hampton Roads, odkoder bodo odplule skozi panamski prekop v San Francisco. Možno pa je tudi, da se bo odhod preložilo na pomlad, ker je v januarju vreme v mehiškem zalivu navadno zelo viharno.

Rockefeller in delavske unije.

Washington, D. C., 6. aprila. John D. Rockefeller je mnenja, da ima prosti ameriški državljan sam pravico odločevati pod kakimi pogoji naj dela, ne da bi pristopil k tej ali oni organizaciji. — Tako nekako je izpovedal pred kongresnim odborom, ki preiskuje razmere po coloradskih premogovnikih.

Jamstvo za prtljago.

Washington, D. C., 6. aprila. Vrhovno zvezno sodišče je danes odločilo, da so železnice upravičene zmanjšati jamstvo za izgubljeno prtljago na $100, če ni deklarirana večja vrednost. V tem slučaju gre za Katarino Hocker, ki je tožila Boston and Maine železnico za $2000, ker se ji je izgubil neki paket. Sodišče v Massachusetts ji je sicer to svoto priposnalo, toda vrhovno sodišče je odločilo drugače.

Boji v Albaniji.

Dunaj, Avstrija, 6. aprila. — Poročilo, da so zavzeli epirski ustaši Korico, ni resnično. V bližini mesta divjajo hudi boji, ki so že dosedaj zahtevali obilo človeških žrtev. Knez Viljem je zbral 15,000 mož, s katerimi namerava oditi k fronti, čeravno so mu prijatelji odsvetovali. Epirski ustaši razpolagajo z 25,000 možmi, katere vodijo baje grški častniki.

Postavljanje piketov je nepostavno.

Chicago, Ill., 6. aprila. — Trije sodniki okrožnega sodišča so danes izjavili, da je postavljanje stavkarskih piketov unijskih natakarie pred restavranti, nad katerimi se je proglasilo bojkot, nepostavno in prepovedano.

Iz Avstro-Ogrske. Cesar Franc Jožef.

—o—

Zdravstveno stanje avstrijskega vladarja se je obrnilo včeraj precej na boljše.

—o—

ATENTATOR PRIJET.

—o—

Stotnik je dal zapreti svoje tovariše. Poslali so ga v bolnišnico, ker je baje blazen.

—o—

Berolin, Nemčija, 6. aprila. — Poročilo o težki bolezni cesarja Franca Jožefa se je izkazalo za neresnično. Vladar se je nekoliko prehladil, vsled česar so mu nasvetovali zdravniki, da naj ostane nekoliko dni v sobi. Čeravno se mu je obrnilo danes precej na boljše, si še ni upal prisostvovati 1000. koncertu nekega dunajskega društva. V Budimpešto odpotuje takoj, ko se vreme nekoliko zboljša.

Budimpešta, Ogrsko, 6. aprila. Policiji se je slednjič vendarle posrečilo prijeti atentatorja, ki je bil poslal zadnje dni meseca februarja debreczinskemu grškokatoliškemu škofu bombo. Kot znano, je eksplozija zahtevala 6 človeških žrtev, škof sam je pa ostal nepoškodovan.

Atentatorja Kataran-a so aretirali v Skoplju, okraj Kosovo, ki je sedaj srbska last. Ogrske oblasti so bile prepričane, da se skriva napadalec v kakem evropskem velemestu, zato je pa vest o aretaciji povzročila veliko senzacijo.

Dunaj, Avstrija, 6. aprila. — Iz Brunecka, Tirolsko, je dospelo sem telegrafično poročilo o nekem precej nenavadnem dogodku. V tamošnji Mayerjevi vinski kleti se je nahajal v neki lovski družbi stotnik Alfred pl. Dittmann, ki je prideljen tamošnjemu infanterijskemu polku štv. 36. Ko se je odpravljal domov, se je začel jeziti, češ, da mu je krčmar prepočasi odprl vrata. Navzoči prijatelji so se mu seveda začeli smejati. To ga je toliko razdražilo, da je poslal po vojaško patruljo, ki je celo družbo aretirala in jo zaprla v vojašnico. Pristojna oblast je uvedla strogo preiskavo, rahločutnega stotnika so pa poslali v bolnišnico, ker baje ni popolnoma pri zdravi pameti.

Psevdo-policist je odvedel deklico.

Cleveland, Ohio, 6. aprila. — Nobenega sledu ni mogoče najti o 20letni Nellie Turner, ki je včeraj izginila iz tega mesta. Njen brat jo je pričakoval včeraj na kolodvoru ob njenem dohodu iz Detroita. Ko sta zapustila oba postajo, je stopil k deklici neki moški, ki je pokazal neki znak ter pozval deklico, naj mu sledi, ker je detektiv. Ko se je pozneje njen brat oglasil v glavnem policijskem stanu, je izvedel, da je bil dotični "detektiv" slepar ter najbrž trgovec z belimi sužnji.

9 mrtvih.

Memphis, Tennessee, 6. aprila. V predoru, ki ga delajo pod reko Mississippi so se nenadoma pojavili strupeni plini. Devet delavcev se je zadušilo, ostali so se pa rešili.

Cena vožnja

za krasni in brzi parnik
(Avstro-American proge)

Kaiser Franz Josef I.

odpluje v sredo dne 15. aprila
vožnja do Trsta samo 13 dni.

Cena voznih listkov:
do Trsta ali Reke - - $29 00
do Ljubljane - - - $30 18
do Zagreba - - - $30.08

Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo $4.00 več za odraslo, za otroke polovica. Ta oddelek posebno družinam priporočamo.

Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropo za vse leto	4.50
" " pol leta	2.55
" " četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje bivališče** naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Madjarska komedija.

—o—

Sedanje bivanje grofa Karolyija v New Yorku spada v vrsto komedij, kakoršne znajo s posebno spretnostjo prirejati ogrski magnati in profesijonelni politiki.

Bilo je leta 1905—06, ko se je stranka neodvisnosti, katero zastopa sedaj v New Yorku grof Karolyi, povsem nepričakovano povzdignila. S tem je prišla v ospredje ekstremno narodna madjarska stranka in skoro je bilo videti, da je ogrožena poravnava med Ogrsko in Avstrijo, sklenjena leta 1867. Veselje pa ni trajalo dolgo in nanovo razcevela stranka je bila zopet potisnjena v ozadje. Mladi Kossuth je razcepil svojo stranko ter dal svojo osebo vladi na razpolago. S svojo politiko pa ni dosegel ničesar, v prvi vrsti raditega ne, ker je bil sam do mozga korumpiran.

Ko je bil enkrat dovršen razkol v stranki neodvisnosti, so skušali stari pristaši delati na svoje roke in sicer pod vodstvom ne-diplomata Justha in bolj uglajenega, a še bolj nazadnjaškega Karolyija. Prvi poskus je kaj nesrečno izpadel. Pristaši mlade stranke so se vrgli v parlamentu na takratnega ministrskega predsednika Khuen-Hedervary-a ter uprizorili velikanski kraval, češ, da je treba rešiti Madjarsko in njen parlament pred "dunajskim hlapcem" Khuenom. Cela stvar pa ni bila pravilno inscenirana. Nekateri prenapeteži so dejansko napadli ministrskega predsednika in posledica tega je bilo diskreditiranje Justhove stranke, ki je doživela popolen poraz.

Nove volitve so spravile nato na površje nasilnega Tiszo, ki je hotel z brutalno silo uničiti neodvisno stranko, a je s svojim postopanjem dosegel ravno nasprotno. Pa naj so šli Justh, Karolyi in tovariši še s tako reklamo v "boj": stranka je izgubila v narodu vse simpatije. Dejanski napad na Khuen-Hedervary-a je imel namen vzbuditi širše kroge apatičnega naroda iz letargije. Pri novem naskoku pa se je šlo za to, da se natrese narodu peska v oči ter spravi ves radikalni element na stran Justha in tovarišev. To se je tako izvrstno posrečilo, da se je celo ogrska socijalno-demokratična stranka udinjala neodvisnim.

Bil je čas, da je kazala ogrska vlada namen, da uvede splošno volilno pravico ter zlomi meč fevdalcev in magnatov. Vpliv z Dunaja pa je bil tako mogočen, da se je rajše dalo za nekaj časa iz rok ta dvorezni meč.

Vprašanje volilne reforme je najvažnejše vprašanje sedanje moderne Ogrske. Tudi v slučaju, da se zadrži delavska stranka popolnoma mirno, bo treba uvesti volilno reformo, kajti brez tega je vsaka rešitev nemogoča ter je zastonj vsak poskus, da se zdobi moč posameznih klik ter započne z zdravo, uspešno politiko.

Justh-Karolyi stranka je važen del sedaj vladajoče kamarile. Pričakovati od nje rešitve Ogrske in preporoda naroda pa je več kot pretirano.

Volilna reforma je na Ogrskem, kot rečeno, os, krog katere se vse vrti. Ravno raditega pa ne more ta v bistvu reakcijonarna stranka izvesti velikih reform, ki bi preobrazile Ogrsko ter jo spremenile iz domene posameznih klik v urejeno državo.

Dopisi.

—o—

New York, N. Y. — Že pred nekaj leti je sprožilo neko tukajšnje društvo misel o prireditvi skupnega izleta newyorških Slovencev k svetovnoznanim slapovom v Niagaro, N. Y. Ta prireditev se je pa iz neznanih vzrokov žal izjalovila. Pisati o tem velikem svetovnem čudu, o krasoti Niagarskih slapov, ki se nahajajo nedaleč od nas ob kanadski meji, bi bilo odveč, ker so ti slapovi že itak vsepovsod znani. Samo očividcu je mogoče, da se prepriča osebno o tem, kar je že čul neverjetnega o Niagari, ali je pa sploh videl že kedaj te slapove reproducirane na sliki. Vsako leto hiti v Niagaro na sto in stotisoče radovednih potnikov iz vseh delov sveta in nikomur ni žal tega izleta. Neodpustljivo bi bilo torej za nas Newyorčane, ako bi si vsaj enkrat v življenju ne ogledali tega svetovnega čuda, ker smo tako blizu njega, komaj dobrih 10 ur oddaljeno z železnico; torej se nam nudi vedno lepa prilika za izlet. Razne železnice imajo ob gotovih praznikih v prometu posebne vlake iz New Yorka v Niagaro za izredno nizko ceno tja in nazaj. Največ newyorškega občinstva pa hiti vsako leto tjakaj na dan proglašenja neodvisnosti, to je dne 4. julija. Šele pred kratkim je sklenilo tukajšnje slovensko pevsko in dramatično društvo "Domovina" prirediti skupen izlet k Niagarskim slapovom dne 4. julija prihodnjega leta, to je 1915. Izletniki se odpeljejo iz New Yorka dne 3. julija zvečer ter se vrnejo dne 6. julija zjutraj nazaj. "Domovinaši" so si ustanovili že svoj posebni tozadevni izletniški sklad; nad 20 članov se je že prijavilo in vplačalo v ta namen 50 centov mesečne pristojbine. Do 4. julija 1915 je ravno 16 mesecev in do tedaj bode lahko vplačal vsak izletnik potrebno svoto za izlet v mesečnih obrokih — skoro nevedoma. Društvo "Domovina" vabi še vsa ostala tukajšnja in bližnja slov. društva, da bi se udeležila tega izleta. Zabava bode nedvomno lepa in imenitna, ker se bode tedaj tudi gotovo prvikrat čula ob mogočnih Niagarskih slapovih naša mila slovenska pesem. Tudi posameznikom ali nečlanom društva se nudi lepa prilika udeležiti se tega velepomembnega izleta. Kdor se hoče pridružiti tej prireditvi, naj se že sedaj zglasi pri predsedniku "Domovine" Mr. Anton Burgar-ju, 82 Cortlandt St., New York, N. Y., ali pa na domu 44 Halleck Ave., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Za prijavo je še vedno dovolj časa. Želeti bi bilo tudi, da bi se rojaki iz naših sosednih slovenskih naselbin zavzeli za to idejo, osobito oni v Little Falls, N. Y., da bi z nami vred pohiteli dne 4. julija 1915 v Niagaro. Istotako lepa prilika se nudi tudi našim rojakom po obmejnih naselbinah države Pennsylvanije. O tem izletu spregovorimo kasneje še kaj več. — I. Z.

Hackett, Pa. — Tem potom svarim rojake pred Jurjem Černetom in njegovim sinom Antonom. Pri meni sta bila dalj časa na hrani in mi napravila slednjič za $25 dolga. Dne 28. marca je bil plačilni dan, toda namesto da bi plačala, sta neznanokam pobegnila. Rojaki, čuvajte se ju, da tudi vas ne prevarita kot sta mene. Oče je star 50 let, sin pa kakih 18. Oba prav rada lažeta. Če kdo ve za sedanji naslov teh dveh tičkov, naj mi ga naznani, jaz mu bom zelo hvaležen. Torej pozor! N. Tomšič.

Oglesby, Ill. — V tukajšnji naselbini bodo uprizorili na velikonočni ponedeljek v Samolaytis (?) Hall igro "Mutasti muzikant" s sodelovanjem možkega pevskega zbora. Pred igro in po igri bode ples in prosta zabava; tudi za jed in pijačo bo dobro preskrbljeno. Čisti dobiček je namenjen društvu sv. Barbare. — Anton Ess.

Opomba uredništva. O smrti rojaka Mihaela Sladiča je bilo že prejšnji teden poročano.

Chicago Heights, Ill. — Zdi se mi, da rojaki še niso čitali dopisa iz te naselbine. Ker grè z delom bolj slabo, ne svetujem za enkrat nikomur hoditi sem. Tukaj nas je malo Slovencev, nekaj je Hrvatov, ostali so pa druge narodnosti. Če se bodo delavske razmere kaj zboljšale, bom že sporočil. Društva nimamo nobenega, ker nas je premalo, toda kakor hitro bo mogoče, si ga ustanovimo; v slučaju bolezni ali smrti je društvo rojakom neprecenljive vrednosti. Mike Cegareta bi rad vprašal, počem bo letos kaj led, ker bi se tudi jaz rad začel pečati s prodajo "ajskrima". Zaradi "cize" se bova morala tudi še pogovoriti; eno staro in napol polomljeno sem sicer imel, pa je kar meninič tebinič šla z nekim Judom. Glede teh dveh stvari bi rad dobil kako pojasnilo, za kar mu bom iz srca hvaležen. Vsem rojakom in rojakinjam želi vesele velikonočne praznike Mežnar spod Lubnika.

Nihilist.

—o—

Ruski spisal

V. F. J. Zavorič-Feodorov.

(Nadaljevanje.)

Ujetniki niso slutili, da bo Šehel tako hitro izvedel atentat, vedeli so sicer, da ne bo omahoval, ker je znal, da roka nihilizma brezobzirno kaznuje neposlušne člane. Mirno, kakor da gredo na gostijo, sedlo jih je po pet v vozove in odpeljali so se po Nevskem prospektu proti ministrstvu. Velikanska množica ljudi je bila zbrana pred palačo, oddelek kozakov je komaj delal pot. Lahko in elegantno, kakor zadnjič, ko je šel na dvorski ples, skočil je grof Aleksander iz kočije; bil je nekoliko bled, na ustnih mu je igral lahek nasmeh; spremljan od štirih žandarjev je šel po stopnicah navzgor. Po vrsti odvedo vse jetnike, ki so ponosno stopali v predsobo. Kmalu pride v sobo Obelinski z dvema uradnikoma in v začudenje vseh da grofu roko in mu reče:

"Po carjevem ukazu sem prevzel mesto preiskovalca o zaroti, ki ste ji vi na čelu. Srečnega se čutim, da sem dobil to nalogo, ker sem bil drug vašega očeta Vladimira imitrovića; upam, da mi bo mogoče dokazati vašo nedolžnost in s tem opravičiti pred carjem svoje mišljenje. Saj mi bodete šli v tem na roko! Mi smo pazno preiskali mesto, kjer je nočna patrulja aretovala vas in ostale gospode v trenotku, ko je bila razstreljena mala hišica. V večji hiši nismo našli nikake oprave, kar dokazuje, da v nji ni nikdo stanoval. Zvedeli pa smo, da je bila dotična hiša nekdaj last kneza Bakunina, ki je bil kot deležnik atentata na Aleksandra II. pregnan v Sibirijo, odkoder se mu je posrečilo pobegniti. Njegova rodbina se je preselila v Venezuelo; ko se je zopet začel širiti nihilizem, smo pazili na hišo kneza Bakunina, a ničesar sumljivega nismo našli. Naokrog so pač pripovedovali, da vidijo ponoči bele duhove, ki se bližajo vrtu in se izgubljajo, a videli so jih samo prihajati. Policija je stvar preiskala, a ni našla ničesar; smatrali smo pripovedko o duhovih za izmišljotino. Tem čudneje se nam je zdelo, ko smo zvedeli, da se tam zbirajo zarotniki pod vašim vodstvom. Mi poznamo dobro delovanje ženevskega in pariškega odbora, a v dopisih svojih detektivov in agentov nismo našli vašega imena. Meni se zdi in prepričan sem, da so vas oni večer domamili tja na kak nežen sestanek; ker vas poznam kot kavalirja, mi je to lahko verjeti. Recite da, in na jasnem smo."

Aleksander je opazil, kako spretno mu je nastavil Obelinski zanjko, a odločil se je, da mu ne odgovori. Po kratkem prestanku vpraša knez: "Torej, grof?"

Aleksander pa se nakloni in ponosno reče: "Hvala!"

Obelinski je bil iznenaden, mislil je, da pregovori grofa, a videč, da je bil njegov trud zaman, vpraša nekoliko strožje:

"Ste-li vi voditelj zarote nihilistov?"

Molk.

"Ali ste se vi zakleli, da ubijete ministra in carja?"

Molk.

"Ste-li nihilist?"

Molk. Niti na eno vprašanje ni odgovoril grof.

Knez Obelinski se obrne od grofa Aleksandra Vladimirovića, stopi do Globovskega, prime ga pod roko in gre ž njim parkrat gorindol po sobi; nagovarja mu, naj vse pove, da bo bogato plačan, da dobi zopet službo. Globovski ne odgovori niti besedice.

"Govorite!" zakriči knez.

Molk...

Obelinski dvigne pest in zakriči:

"Govorite! Ali..."

Globovski se ne gane.

Besen je spraševal knez vse druge, a nikdo ni odgovoril; divjal je po sobi, a nihilisti so stali mirno.

"S knuto vas prisilim, da govorite!" je grozil knez, a nihče se ni zmenil za njegovo žuganje. Sedaj sklene poskusiti zadnje sredstvo, da omehča vjetnike. Da jih odvesti v dvorano. Na knezovo povelje odkrije policist plašč raz truplo atentatorja, kateri je odprtih in ostekleneli oči, krčevito držeč v roki samokres, ležal na tleh.

Obelinski vpraša:

"Poznate tega človeka?"

"Ne!" odgovore vsi.

"Ta človek je padel od rok policistov, ko je hotel umoriti kneza Sipjagina."

Prva misel vseh je bila: Torej se mu ni posrečilo! Toda nič ni izgubljenega, dosti je še ljudi, ki bodo izvršili delo! A vest o neuspelem atentatu nikogar ne vznemiri. Obelinski se je prevaril, ko je mislil, da jim bo na obrazu spoznal strah ali plahost, ki bi jih izdala. Hladni in mirni so stali okoli trupla atentatorja. Še enkrat jih knez vpraša, če poznajo morilca, nakar vsi odgovore: "Ne."

"Ni-li član iste družbe kot vi?"

Tiho je bilo v dvorani, nikdo ne odgovori ničesar.

Obelinski vpraša: "Je-li bil nihilist?"

A odgovora ne dobi na vprašanje; trdovratno so molčali nihilisti. Tedaj ukaže Obelinski dvigniti pokrov raz krsto Sipjagina; mislil je, da bo opazil na licih vjetnikov znake veselja ob pogledu na mrtvega ministra.

Delo je torej uspelo! Grobar je padel od roke izbranega in v duši je vsak zaklical Šehelu: "Slava!" Nekaj časa je vladala tišina v dvorani, nato ukaže Obelinski grofu, naj stopi k truplu umorjenega ministra.

"Vprašam vas poleg trupel mrtvega ministra in atentatorja: ste-li član tajnega revolucijskega odbora, ki snuje prevrat v deželi? Ste-li vedeli, da bode ta človek umoril ministra Sipjagina? Ste-li poznali morilca?"

Grof ne črhne besedice, nakar reče knez: "Govorite, predno upotrebim silo in vas primoram, da odgovorite!"

Ko Aleksander ne odgovori ničesar, vpraša knez: "Prisezite, da niste poznali morilca!"

Svečano dvigne grof Aleksander Vladimirovič, sin najuglednejše plemenitaške ruske rodbine, čegar oče je bil prijatelj carjev, njegov brat pa je padel, ko je priletela bomba, poleg carja Aleksandra II., roko v znak prisege in glasno zakliče: "Prisegam, da sem pil na tvojo smrt, grobar domovine!"

Sedaj stopi od krste, kamor stopi Mirovič in ponovi iste besede; vsi po vrsti so stopali pred krsto in ponovili grofov vsklik.

Takoj so obvestili carja; Obelinski je bil prepričan, da je bil na čelu zarote grof Aleksander Vladimirovič in je zahteval, naj se najstrožje kaznujejo sokrivci.

Car je pozval najuglednejše svoje svetovalce, da se dogovore o nasledniku ministra Sipjagina. Pri posvetovanju dobi prvo besedo knez Obelinski, da pove o atentatu in današnji preiskavi. On točno opiše ves atentat, pove, da je Sipjagin šel sam k napadalcu, ki je držal v roki neko prošnjo. V tem so se začuli streli in minister je padel. Žalibog se ni posrečilo razorožiti napadalca, ki se je nato ustrelil. Preiskali so ga, pa niso našli pri njem ničesar, kar bi pojasnilo ime ali stan morilca. Sumi se, da je vseučiliški dijak ali pa židovski časnikar. Mrtvo telo so takoj fotografirali, slike pa so poslali policijskim uradom, da se zve, kdo da je. Truplo leži v policijski mrtvašnici, kjer si je lahko vsakdo ogleda. Ujetnike so soočili s trupli, a na vprašanja ni nikdo odgovoril. Samo izjavili so, da so pili na smrt grobarja Sipjagina. Agenti v inozemstvu so obveščeni, meje zavarovane in nikdo sumljiv ne pride preko njih.

Ko je končal Obelinski, bil je car zamišljen in bled. Videl je pred seboj grozni atentat na njegovega deda. Razbita kočija, raztrgano truplo, razbita lobanja... grozna slika usode. Mislil je, da bombe še niso nehale delovati, a tudi sam ni varen. Spominjal se je Sipjaginovih besed na zadnjem plesu: "Veličanstvo, v Rusiji so nihilisti smešni in neopasni; prepričan sem, da ne bodem žrtev nihilistov. V treh dneh javim vašemu veličanstvu, da v Rusiji ni več nihilizma."

Zdelo se je, da so njegove besede resnične, ker je še isti dan polovil nihiliste in voditelja; a tretji dan je padel sam!

Car je motril svetovalce, kakor bi jih hotel vprašati: Kaj sedaj? Minister Vite predlaga na mesto Sipjagina odločnega človeka, ki bo znal udušiti revolucijonarno gibanje. Posvetoval se je car z drugimi, ki so mu svetovali isto. Sicer nasprotnik nasilja, je vendar uvidel car, da mora to službo dobiti mož, ki bi s silo uničil silo.

Ker je bil izmed drugih general Subotič strog in neprepreslijiv človek, so jeli misliti nanj.

Minister pravosodja pa je temu odločno ugovarjal, češ, v tako resnih časih mora stati na čelu policije mož, ki pozna vse tajne nihilizma. Vojak tega ne pozna in kako naj načeluje policiji v času, ko ni niti carjeva oseba varna. Temu so pritrdili vsi: a kdo naj prevzame ministrstvo, ko vise nad glavami ministrov bombe nihilistov?!

Nekdo predlaga, da naj prevzame to mesto bivši guverner Finske, knez Hilkov, rodom Poljak, a večini se ni zdel primeren.

Hilkov je bil zvest carju udan uradnik; ker je bil dobrega srca, niso mogli misliti, da bi bil kot minister na svojem mestu. Ko je bil v Finski upor, pokazalo se je, da je bil slab upravnik. Vsled njegove starosti ga niso hoteli odsloviti, dasi je mesto njega vladal podguverner Vojeeslav Konstantinovič Pleve. Ko je prosil za pokoj, so veselo sprejeli njegovo ponudbo, a da bi ga sedaj imenovali ministrom policije — bi ne bilo primerno.

Mlad, energičen, zrel, ne lahkomišljen človek, ki dobro pozna položaj, okolnosti, narod in plemstvo — mora stopiti na Sipjaginovo mesto!

Tak mož je bil Vojeeslav Konstantinovič Pleve, kateremu poveri carski svet službo ministra policije. Ko car podpiše dekret, pride iz Helsingforsa viceguverner Finske kot minister policije.

Pleve je bil majhne postave svetlih, živih oči in dasi star približno 60 let, krepak ter žilav kot mladenič, obenem je bil pa energičen, hladen in neizprosen. Od svoje rane mladosti je služil v raznih državnih službah ter se pokazal povsod kot tiran in despot.

Prodreti gosto vrsto predstojnikov, bilo je njegovo geslo, in delal je po tem geslu toliko časa, da je dospel do mesta policijskega ministra.

Rojen je bil v baltiških pokrajinah kot protestant, sin siromašnih starišev, zgodaj je že pokazal veliko nadarjenost in energijo.

Ko je završil pravniške študije, je bil dve leti komisar mestne policije, v tem času je bil preiskovalni sodnik o atentatu na Aleksandra II. Prišedši v Petrograd na prefekturo mestne policije kot tajnik, je bil njegov načelnik katoličan general Grinshofer. Pleve čez noč postane katolik in se s tem prikupi svojemu šefu, kateri mu je vse zaupal; car Aleksander II. pa ga je odlikoval z velikim križcem sv. Jurija, kar je bilo največje odlikovanje za tajnika mestne policije.

Na predlog generala so mu poverili preiskavo proti zaroti nihilistov, ki ji je stal na čelu knez Bakunin in mnoge ugledne osebe. On brzo odkrije vse in izroči sodišču mnogo nihilistov.

Po njegovem mnenju bi se morala Rusija brezobzirno ozdraviti s tem, da bi zasačene nihiliste na javnih trgih postrelili in tako ostrašili narod in zarotnike.

Car pa Pleveju ni ugodil, dasiravno je bil na njegovi strani general Grinshofer, marveč je poslal nihiliste v pregnanstvo. Dasi je Pleve propadel s svojim predlogom, vendar ni izgubil na dvoru ugleda, ker je napravil mir v Rusiji. Da je pri carju v milosti, pokazal je tudi upor v Harkovu, kjer je vodil preiskavo. Energični tiran je ukazal streljati na delavce, ki jih je padlo nad dvesto. Ime Pleve bilo je vsem v strah in trepet.

Po zadušenem uporu je postal Pleve guverner v Harkovu; mnogi so mu zavidali in ga napadali radi premene vere, a na dvoru je imel mogočne zaščitnike.

General Grinshofer je protežiral Pleveja in vedno javljal dvoru njegove uspehe. Ko se mu je posrečilo, da je zadušil v svoji guberniji delavske in kmetsko gibanje, je ukazal nedolžne ljudi bičati sredi trga.

Pripovedujejo, da je dal zapreti svojega slugo, ko je zapazil, da mu je vzel smodko. V ječi je bil tri mesece in so mu odšteli povrhu še petindvajset udarcev. Ko se je sluga po šibanju osvestil, mu je Pleve ponudil smodko in rekel: "Vzemi, ta ni tako draga!" Iz službe ga ni odpustil, ker je bil prepričan, da mu ne bo ničesar več ukradel.

Kakor svojega slugo, tako je nameraval ukrotiti svojo gubernijo, ker je vedel, da samo s kruto silo more kdaj ukrotiti ves narod in zadušiti v njem najmanjo svobodno misel.

(Dalje prihodnjič.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Dopisnik iz Aliquippa, Pa. Pišite, kakšen namen ima društvo, in ne pozabite podpisa!

Pravila za dopisnike.

—o—

1. Kar misliš listu sporočiti, stori hitro in odpošlji takoj, dokler je še novo; stvar kmalu zastari in ni več zanimiva. Pošlji listu vsako prijetno in neprijetno novico.

2. Piši kratko, s tem prihraniš dragocen čas urednikom, stavcem in samemu sebi. Bodi ti vodilno geslo: Pazi, kaj se je zgodilo, kje in kako.

3. Piši razločno, posebno imena in številke, ne gosto in ne s svinčnikom, temveč s črnilom.

4. Ne piši: To se je pripetilo "včeraj" ali "danes", ampak katerega dne in meseca.

5. Delaj kratke stavke.

6. Ne piši preveč skupaj, da urednik pomote lahko popravi.

7. Ne popravi nikdar kakšnega imena ali številke. Napačno besedo prečrtaj in napravi pravo nad njo, za njo ali na robu.

8. Glavno pravilo ti bodi: Ne piši nikdar na obe listovi strani! Če je poročilo pisano le na eni strani lista, potem si stavci spis lahko razdele med seboj; če pa sta popisani obe strani, more ob istem času staviti spis le en stavec.

9. Kar si spisal, preberi še enkrat, predno odpošlješ, gotovo boš vselej še kaj našel, kar je treba popraviti.

10. Pod vsako poročilo podpiši svoje ime ali z redništvom dogovorjeno drugo ime ali znamenje. Bodi pri tem brez skrbi, ker uredništvo imen svojih sotrunikov in dopisnikov ne izda.

11. Če sam hočeš, da nihče ne bo slutil o tem, kar si poročal, ne govori o tem, kar si pisal, ker drugače se izdaš sam s kako besedo ali opombo.

12. Ne bodi hud, ako ti urednik kaj črta; vedi, da ve, zakaj je to storil. Ako kako stvar završe, ne bodi jezen in mu zaupaj, ker on najbolje pozna položaj in marsikaj zadošča, ako tudi ne pride v list, za njegove informacije. Poročaj kljub temu točno dalje!

POZOR!

Rojak FRANK TRATNIK, brat Miha in Janez Tratnika iz idrijskega okraja, naj nam blagovoli takoj poslati svoj naslov, da ga obvestimo o jako važni zadevi.

Rojake, ki ga poznajo, prosimo, da ga na to opozore, ako sam tega ne bere.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City.
(12-3 v d)

Rad bi zvedel za svojega prijatelja JURIJA PUHEK. Doma je iz vasi Tanča Gora št. 27. Pred tremi leti sva skupaj potovala iz starega kraja. Kdor izmed rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ali pa naj se sam oglasi. — Peter Štajer, P. O. Box 93, Weston, Colo. (6-8—4)

Rada bi zvedela za naslov svojega očeta JANEZA PRIMC. Doma je iz Velikega Podljubna pri Novem mestu na Dolenjskem. Slišala sem, da se nahaja v La Salle, Ill. Obenem iščem tudi svojega brata JOSIPA PRIMC. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahajata, da mi javi, ali naj se pa sama oglasita. — Josephine Prime, General Store, 404 Ohio St., Johnstown, Pa. (6-8—4)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda" SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih tednih na 30 straneh. V njem najdete važneje vesti vsakega dne, vesti iz stare domovine in zanimive povesti.

Vse osebje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

POZOR!

Čuvajte se MIHAELA CESAR. Doma je iz Lukanič Brda, občina Kotar Pisarovina. Dne 26. marca je nam ukradel $90 in ponoči je brez rekelca in čevljev neznano kam izginil. On je 6 čevljev visok, suh in na nosu ima dve piki od premoga, mnogo govori in z glavo vedno miga. Nekje v Pennsylvaniji ima svojo ženo, katero je pa zapustil. Če kdo izmed rojakov Slovencev ali bratov Hrvatov ve za njega, naj mi javi in dam rad $5 nagrade.

Joseph Stovanja,
Box 3, Hacker Valley, W. Va.

Rad bi zvedel za naslov svojega prijatelja CHARLESA VIDMAR, podomače Koelev iz vasi Ratje na Dolenjskem. Pred 2 letoma in pol sva bila skupaj v Pueblo, Colo., in od tam je šel v državo Utah, jaz pa v Pa. Od takrat nisem več čul o njem, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali pa naj se sam oglasi, ker vem, da rad čita "Glas Naroda". — Anton Skufca, 1209 Scioto St., New Castle, Pa.

Kje je JANEZ PUST? Doma je iz St. Ruperta na Dolenjskem. Dne 3. marca 1913 je odšel od tu v Gowanda, N. Y. Ker mi je neznano, kje sedaj biva, zato presim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi; poročati mu imam nekaj važnega. — Alois Šuštar, 6120 Glass Ave., Cleveland, Ohio. (4-8—4)

Kje je ANTON BRANISEL? Doma je iz Jezera št. 41 pri Cirknici. Pred šestimi leti se je nahajal v Spruce, W. Va. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam javi svojemu prijatelju: Anton Primožič, 6218 St. Clair Avenue, Cleveland, O. (4-8—4)

Kje je MARIJANA TAVČAR, rojena KRISTAN, podomače Tominceva iz Hotovelj h. št. 35, pošta Poljane nad Škofjo Loko? Zaduje pismo sem prejela od nje pred 10 leti, še ko sem se nahajala v stari domovini, namreč nekje iz države Colorado. Ker pa mi je naslov sedaj neznan in se nahajam že 8 let v Ameriki, bi rada govorila ž njo o več važnih zadevah. Prosim jo, ako čita ta oglas, da se mi sama javi na spodaj navedeni naslov, ali pa ako kdo izmed rojakov ve za njen naslov, prosim, da mi naznani, za kar bodem zelo hvaležna. — Minnie Oblak, P. O. Box 55, Broughton, Pa. (7-9—4)

SVET NE POMNI

takih katastrof kot so se dogajale zadnja leta posebno na morju. Tehnika izvanredno napreduje, toda strokovnjakom se še ni posrečilo toliko izpopolniti prometnih sredstev, da bi bila popolnoma varna. Kdor hoče vedeti, kakšne grozote se dogajajo pri katastrofah na morju, naj čita knjižico: Katastrofa "Titanica" in "Volturna", ki je opremljena z veliko dobrimi slikami. Rojaki, naročajte jo, ker jo je v zalogi samo še nekaj sto. Cena samo 25 centov. Pišite na:

Otto Pezdir,
412 E. 78. St., New York, N. Y.

60,000 AKROV

zemlje imam na prodaj v državi Wisconsin in Clark County. Zemlja je res dobra in ilovita. Kdor želi natančna pojasnila, naj piše na naslov:

Anton Samsa,
2008 Blue Island Avenue,
(4-7—4) Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Kedor izmed rojakov ima dobiti denar iz starega kraja, naj naj naznani naslov dotične osebe, ki mu namerava poslati denar. Mi ji pošljemo našo poštno položnico z naročilom, denar potom iste vplačati pri poštni hranilnici; tako vplačani denar dobimo mi tu sem brezplačno.

Kedor želi dvigniti pri hranilnici ali posojilnici naloženi denar, naj nam pošlje hranilno knjigo, denar mu preskrbimo v najkrajšem času.

Tudi za dobavo dedščine ali dote naj se rojaki vedno le na nas obračajo, ker bodo vedno dobro, cenо in točno postreženi.

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Njegov prvi proces.

—o—

Za "Glas Naroda" priredil Z. N.

—o—

Slednjič je prestal vse izpite ter bil imenovan za odvetnika. Ali procesi?... Začasno še nobenih... In vendar je tako silno koprnel po delu!

Stanoval je še pri svojem očetu. Nekega dne plane Ula, ki je osivela v njegovi rodbini ter opravljala že bogve kako dolgo posle družinske hišne, v sobo vsa zasopljena ter vikne razburjeno in veselo:

"Vladimir Valerijanovič! Proces imam za Vas!"

"Kaaaj? Kako? Kedaj, Odkod?"

"Naša soseda tukaj na koridorju je kar meninič tebinič spodila svojo kuharico iz službe, jo zmerjala s 'teletom' ter ji ni dala niti kopejke njenega zaslužka. Osem rubljev bi morala dobiti kuharica Aksinja. Pravila sem ji že o Vas. Zunaj je v kuhinji ter pravi, da bi jo zagovarjali Vi pri obravnavi."

"Pokličite jo noter!"

Kuharica Aksinja Noskova, jako prikupljiva ženska, vstopi ter pove na odvetnikovo povelje naslednje:

"Moja gospa me je zapodila iz službe, ker sem ji dala opoldne kruh, ki je bil polit s petrolejem. Ali jaz sem popolnoma nedolžna pri tem. Kajti petrolejka pušča. Rekla sem že davno gospej, naj jo da popraviti, ali pa naj kupi novo. Toda gospa mi je odgovorila: 'Zamaši jo s čim!' — In postavila sem petrolejko na kuhinjsko mizo ter jo zamašila s cunjo. Nato sem dirjala v prodajalnico po kumarice. V tem sem popolnoma pozabila na petrolejko, in petrolej je skapal na odrezan kos kruha ter se vsesal vanj kakor v gobo. Dama je nesla kruh v usta. Tedaj pa nenadoma zakriči kakor obsedena, vrže kos na tla ter me ozmerja s 'teletom' in 'svinjo' trdeč, da sem jo hotela namenoma zastrupiti s petrolejem. Nato me je zapodila na cesto, ne da bi mi plačala mesečne mezde... Sem-li kaj zakrivila jaz? Povedala sem ji vendar, da teče petrolejka..."

Vladimir Valerijanovič je prevzel celo zadevo. Dolgo se je mučil s sestavo svojega zagovora. Vse pomožne knjige za pritožbe je prelistal ter se oborožil z vsemi potrebnimi in nepotrebnimi paragrafi. Kajti po pravici rečeno mu je manjkalo izvežbanosti na vseh koncih in krajih. Pred svojo samostojnostjo je bil namreč zaposlen pri odvetniku, kateri je bil izvrsten človek, idealist. Živel je po gradovih v oblakih ter se ni skoraj prav nič zanimal za svoje odvetniške posle.

Pa je napočil dan sodne obravnave.

Zelo razburjen je stopil Vladimir Valerijanovič v sobo mirovnega sodnika. Ta Vam je bil visok, zelo rejen človek s tako močnim in debelim glasom, kakor bi govoril iz neznanskega soda. Kričaje in srdito je nagovoril občinstvo, prekinil govornike ter jih pripravil v grozen strah. Toda njegove oči so gledale prijazno in priprosto. Procesi so ga zanimali...

Vladimir je sedel v dvorani ter se oziral po njej... Tedaj pokliče sodnik Aksinjo Noskovo. On kot njen zagovornik stopi v ospredje. Namesto tožnice se prikaže tudi mlad advokat. Kot smrtnega sovražnika ga pogleda Vladimir... Kako? On... odvetnik zastopa delodajalko proti njeni uslužbenki, njegovi stranki!? — Ubogi mladenki hoče odjesti krvavo zasluženih osem rubljev?!

Kakšna vnebovpijoča sramota!

In počemu, zakaj to?

In Vladimir je najprej razvijal v svojem zagovoru to vprašanje z divjo razkačenostjo in srditostjo. Vsled ogorčenja se je tresel po celem životu ob svojih poslednjih besedah. Njegov nasprotnik je bil navidezno jako dobrosrčen človek. Ali med njegovim govorom se je menda nalezel iste vročekrvnosti, razkačenosti in srditosti. In tako se je zgodilo, da sta se pričela vpričo sodnika prepirati in prerekati na vse grlo. Silen krik se je razlegel po sodni dvorani. Vladimir je dokazoval, da s petrolejem polit kruh še nikakor ni dovolj tehten vzrok za razveljavljenje službene pogodbe. Na vsak način mora dobiti kuharica Aksinja svojo mesečno mezdo. Pri tem se je opiral na senatov odlok iz leta 1877. št. 144., ki pravi: "Postavno ni dovoljeno, da bi se prejemalo v meščanskem obratu vrednosti brez protivrednosti..., in delo je tudi takšna vrednost."

Vladimirjev nasprotnik mu je odvrnil, da se tožnica ne upira izplačati zaslužka radi kruha, temveč radi tega, ker ji je izginilo precej srebrnih žlic.

Po izjavi tožene Aksinje je izjavil Vladimir, da tožnica sploh še nikoli ni imela srebrnih žlic v svoji hiši. Pač pa niklaste, katere so se izgubile že za službovanja prejšnje hišne. To je gospa večkrat pripovedovala Aksinji.

To vse sta trdila trdovratno, ne da bi se bilo že zaslišalo le eno pričo. Oba sta se razvnemala, se razburjala ter kričala. Mirovni sodnik ju je poslušal dokaj časa. Nenadoma pa se prime za boke ter se jame smejati na vsa usta.

"Slišita, gospoda! Zares se tako razburjata, kakor bi bila danes vprvič pred sodiščem."

In spet se zasmeje nastežaj.

Vladimirjev nasprotnik je molčal, Aksinjin branitelj pa je odgovoril:

"Mislite si, gospod sodnik! To je tudi resnica. To je zares moj prvi proces."

"Kaaaj?!" vzklikne sodnik veselo. "To je Vaš prvi proces? Potemtakem mu morate še pomagati, da dobi ta proces", se obrne proti Vladimirjevemu nasprotniku. "Čujte, ker je to njegov prvi nastop, mora zmagati."

"In jaz naj podležem?" vpraša proseče nasprotnik. "Kruh je bil vendar polit s petrolejem, in srebrne žlice so brezdvomno.."

"Čisto vseeno", mu seže sodnik v besedo. "Tu ne gre več za srebrne žlice..., temuč — razumite vendar! — za njegov prvi proces! Plačajte mu takoj tistih osem rubljev, sicer mu jih prisodim jaz ter Vam naprtim še petdeset rubljev sodnih stroškov povrhu. Sporazumite se rajše z njim ter mu izročite denar takoj!"

"Ali, gospod sodnik, to je vendar krivično."

"Ne", ga prekine sodnik nevoljno. "Vi mu morate dati osem rubljev. Mezda tožene kuharice je to, in nikakor ne morem dovoliti, da bi bil prvi proces kot prvi grižljaj... In če bi bile okolščine take, da bi mu ne mogel prisoditi denarja, bi vzel jaz sam sporni znesek iz svojega žepa ter ga dal Vam, da ga izročite mlademu tovarišu. Saj je vendar to njegov prvi proces! Sram Vas naj bo! Morali bi me razumeti!"

Nasprotnik je bil popolnoma omamljen ter se ni mogel več prepirati. Nevoljno je posegel v žep ter izplačal Vladimirju Valerijanoviču osem rubljev, to pa s tako pobitim obrazom, da se je zasmilil celo svojemu nasprotniku.

"No, hvala Bogu! Konec!" — vzklikne sodnik veselo. "Sedaj pa k poravnavi! Podajta si roke! Na Francoskem se zmerjajo in pesujejo advokatje drug drugega ter se sovražijo celo življenje. Pri nas je drugače. Pri nas so si odvetniki le med obravnavo v naseh, ali kot prijatelji se vračajo iz sodne dvorane. To je pač ruski običaj!"

Mlada nasprotnika si sežeta po teh besedah v roke ter odideta skupno proti domu.

Ko sta šla spoprijaznjena po stopnicah navzdol, reče tovariš Vladimirju Valerijanoviču poparjeno: "Najžalostnejše na celi stvari je to, da je bil to tudi moj prvi proces!"

Rusija in nje težave na Mongolskem.

Rusija ima težave na Mongolskem z domačini pri naborih. Tam živi nad 700,000 ljudi, ki so vajeni po vzhodnem načinu samo lenobo pasti. Rusi so nameravali ustanoviti domačo konjico, pa so morali vse orožje in opravo od doma tja poslati. K novačenju je prišlo 2000 oseb, od katerih je bilo le 300 za silo potrjenih, v Rusiji bi jih bilo od teh baje potrjenih komaj 10. Med domačini so razširjene nalezljive bolezni. Vojaško vežbanje je tako težavno, zakaj Mongolci so leni in niso vajeni kazni. Težko jih je bilo privaditi na skupno kuhinjo, vsak si je hotel sam kuhati. Ko se je vršilo novačenje drugič, je bil prav tak uspeh, pa še tisti, ki so bili potrjeni, so večjidel pobegnili. Baje so Kitajci z opijem tako upropastili mongolski narod. Treba bo šol in zdravstvenih odredb pa cest, da se bo ljudstvo dvignilo kulturno in gmotno.

Pajčolan.

—o—

Teoretično igra pajčolan v ženskem življenju jako romantično ulogo. Skrivnostno zagrinja obraze lepih dam, kadar hočejo smukniti nepoznane k svojim ljubimcem, in še bolj mistirijozno skriva prelestne postave vitkih orijentalk, za katerimi strme moški s poželjivimi in koprnečimi pogledi. V kraljestvu fantazije in poezije ima ta ljubki in gibčni nekaj, ki se da tako poljubno in tako raznolično oblikovati od spretnih prstov v tej stroki tako iznajdljivih žensk, celo lirično vrednost. Kakorkoli se že vporablja, vselej ali narekuje smer razpoloženju, ali pričaruje slovite elegije, ali pa vzbuja nestrpno žgočo radovednost. Napol obetajoče, napol odbijajoče je že tiralo narahlo zastrto obličje brhke ženske hrepeneče moške do popolnega izpoznanja. Težka, črna tančica je povečavala melancholično mikavnost in draženost udano žalujoče, in drzno se pregibajoči in plahutajoči pisani pajčolan je privabljal pereče pričakovanje ljubkega in presrčnega nasmehljaja, ki je pozneje razkošno zablestel na mamljivih in zapeljivih ustnah njegove lastnice. Morda so se ravno ti momenti tako vživeli v ženskah, da še do dandanes niso vrgle pajčolana med staro šaro, ampak se ga še vedno vidi na njih v tej, ali oni obliki.

Pajčolan so upeljali pravzaprav cerkveni predpisi vztočnih in krščanskih ver. Ti so bili namreč prvi, ki so zahtevali od vernic dotične vere, da so si zastirale svoje obraze, bodisi samo ob velikih verskih obredih, bodisi v zasebnem in cerkvenem življenju. Pri enih je bil pajčolan znak sramežljivosti in vzdržljivosti, pri drugih pa je bil znamenje velikanske ponižnosti in udanosti in podvrženosti. Zlasti so nekdaj prednjačile katoliške cerkve v tem oziru. Saj je znano, da je nekdaj ravno katoliška cerkev grmela proti ženstvu ter ga zaznamovala kot nekaj zapeljivega, nečistega in gnusnega, nekaj nečimernega in manj vrednega pred božjim veličanstvom. In bil je pajčolan kot znamenje te zavrženosti. Napredek časa in pajčolana je popolnoma predrugačil to nedostojno mnenje. Orijentalkam še sedaj predpisuje vera zastirati obraze v javnem in zasebnem življenju. Izpočetka seveda niso mogle bogve kako koketirati v skoraj neprozornih pajčolanih. Pa prišla jim je ženska iznajdljivost na pomoč, in pajčolan je doživel novo izdajo. Prej težki in očem skoraj neprodirni pajčolani so se namah izpremenili v lahke, mehke in skoraj prozorne tančice. In kmalu se ni moglo nič več govoriti o močno zastrtih ženskih obrazkih.

Tem izdatnejše pa se je skrbelo po krščanskem svetu, da se je prelevil pajčolan udane ponižnosti v koketno in bahavo nakitje ženskega spola.

Poleg noše pajčolana po nunskem načinu — v strogo določenih gubancih je zastiral čelo in lica ter zatemal tudi nekaj obrazka — se ga je upeljalo v petnajstem stoletju kot naglavni nakit v najsmešnejši obliki. Nakupčkan in spičast vršiček je čepel na vrhu glave. Pri tej, ali oni ga je vihralo nekaj odzadej po hrbtu liki majhna zastavica ali pa ga je viselo nekoliko odspredaj pred obrazom kakor majhna okenska zavesa. Ta zadnji način je bil priljubljen tudi pozneje, ko je zavladal takozvani rokoko-slog po Evropi. Samo v toliko se je razločeval, da je bil nabran na blesteč obroč. Pozneje, okoli 1800. leta so se pojavili takšni pajčolančki na promenadnih ali pocestnih klobukih, če se more tako imenovati tedanje svitke iz raznobojnih čipkastih trakov in navzgor molečih peres.

Istočasno pa je stopil v jako vpoštevano veljavo pajčolan iz dragocenih čipk. Še mnogoštevilni podedovani vzorci iz nedavno preteklih časov nam dokazujejo vlikansko razkošnost, katero se je razsipalo ob nabavi velikih kakor plašč dolgih pajčolanov iz samih črnih, seveda na roko izdelanih in samoobsebi umevno silno dragih chatilly-čipk. Od temena pa notri do kolen so prosto segali ti pajčolani, in laskavo so jih nazivali: 'Vestalski pajčolani'. Nato so ravnali s pajčolanom prav po očemsko. Najprej se je pojavil kot majhna krpa iz cenenega tila. Po tedanjih strogih predpisih je moral segati natanko do konca nosu. Potem se ga je raztegnilo za nekaj prstov, in že se je smel raztezati čez cel obraz. Pod podbradkom so si ga zavezovale lastnice v širokih gubah. Til in šifon pa sta bila najpriljubljenejše blago za te pajčolane. Le v jako redkih slučajih se je seglo pozneje po mnogo cenejših tvorniških čipkah. Najnovejša modna fantazija je sedaj spet poklicala pajčolan iz čipk v življenje. Ali ti pajčolani so kakor pokvarjeni potomci starega rodu. Prejšna imenitnost in lepota, ki je tičala v izrazitosti čipkarskih oblikovanj, se je pri teh novih prikaznih opustila popolnoma. Vse mogočnosti, ki jih nudi prostor in vzorec, so tako pretirane, da prehajajo vsi dekorativni učinki v one smešnih karikatur. — Popolnoma drugače si je zamislila umetniška gracijoznost južnih deželank nastavek pajčolana iz čipk. Pri Spankah nadomeščajo ti pajčolani popolnoma ženske klobuke in postali so takorekoč narodna posebnost, kateri se še danes ne morejo odreči španske dame. Slike, na katerih se lahko nekaj stoletij nazaj zasleduje ta naglavni nakit, nam dokazujejo jasno, da se z vso pravico drže Španjolke še dandanes te noše.

Njihovim pestrim oblačilom se prilega črni šal iz čipk v jako pikantnem nasprotju. — Bajno krasno se očrtavajo pod tesnim oprijemom prožnega in napo prozornega blaga polna in prelestna ramena čarovitih Španjolk, kar nudi slikovito ozadje samozavestno vzravnanim glavam.

V Italiji je pajčolan iz čipk jako priljubljen tudi pri ženskah iz srednjih in nižjih slojev. Ali elegantne dame so se že emancipirale tudi v tem oziru. Zavrgle so ta jako značilni delec svojega toalete ter se zatekle v naročje edino zveličavne mode pariških klobukov.

Kakor pa sodi pajčolan v okvirje narodnih noš, tako opazimo, da opravlja v gotovih ceremonijah ali obredih ob različnih prilikah neizogibne funkcije ali posle.

Skoraj po celem omikanem svetu se mu pripoznava ob poročnih svečanostih nepobitno veljavo. Tu zastira neizprosno kakor gost zastor nevestino obličje, tam se razliva in valovi po nevesti kot simbol njene nedolžnosti. Iz venca ji vre ta pajčolan, iz venca od mirtinega in oranžnega cvetja, ki ga sme nositi le mlada in deviško nedolžna nevesta ob poroki. V prenešenem zmislu igra pajčolan pri obhajilih isto ulogo. Ob nadzemskem pomenu tega obreda je še izrazitejši in značilnejši. In slednjič vela, v posebni obliki še vedno kot zunanje znamenje globokega žalovanja in bridkih srčnih bolesti, kar pa vèasih nikakor ne zadržuje lepih žensk, da bi ne bile tudi ob takih prilikah koketne.

Srbsko turška mirovna pogodba.

—o—

Iz Carigrada poročajo, da je srbsko-turška mirovna pogodba podpisana in "Pressbureau" priobčuje tudi posamezne člene te mirovne pogodbe, iz katerih posnemamo najvažnejše točke.

Oba dela smartrata londonsko mirovno pogodbo za ratificirano. Prijateljsko razmerje med obema državama se zopet prične in tudi prejšnje pogodbe ožive zopet. Diplomatične in konzularne zveze se takoj obnove.

Kar se tiče državljanstva, določa pogodba, da so prebivalci v pokrajinah, ki pripadejo Srbiji, srbski državljani, imajo pa pravico tekom treh let optirati za turško državljanstvo. Tam rojeni in v inozemstvu živeči pa smejo v tem času optirati za srbsko državljanstvo. Muzlimanom med opcijsko dobo ni treba plačevati vojaške takse in se 3 leta ne smejo siliti v vojaško službo.

Privatna posest sultana in otomanske dinastije se bo respektirala. O vseh spornih vprašanjih odloča haaško razsodišče, ravno tako tudi o privatnih posestih otomanske države. Vakufe upravlja dotična verska občina, ki se priznа kot juristična oseba.

Srbska vlada prizna muzlimanom v novih pokrajinah iste državljanske in politične pravice, kakor je prostost verskih vaj in sultanovo ime se imenuje v molitvah. Priznajo se muzlimanske privatne šole in podučuje se tudi v turškem jeziku. Višji mufti je nadzornik teh šol.

Grob sultana Murata na Kosovem polju se ohrani in respektira, pokopališča se ne smejo prodati.

Ker prevzame srbska vlada glede družbe orijentskih železnic in železnice Solun-Bitolj na svojem ozemlju pravice, bremena in obveznosti otomanske vlade, se izroče ta vprašanja pariški finančni komisiji.

V posebnem aneksu izjavlja srbski delegat, da Srbija ne bo izpremenila nobene mošeje v cerkev, turški delegat pa da zatrdilo, da bo dala turška vlada vse olajšave, če bo hotel kak Srb, ki je turški državljan, sprejeti srbsko državljanstvo.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK

Raznoterosti.

—o—

Rabindranath Tagorova šolska republika.

Indijski pesnik Rabindranath Tagora je prisojeno mu Nobelovo nagrado do zadnjega vinarja podaril svoji šoli, ki jo je bil ustanovil l. 1901. Ta šola je popolnoma neodvisna od angleške uprave in po svojem ustroju prava republika. Zavod leži pri Bolpuru (med Delhijem in Kalkuto) in se imenuje "Santineketan", t. j. "Mirni dom". Na pokojni dobravi sredi plodnih polj, kateri kraj si je bil pesnikov oče pred 50 leti izbral za svoja mistična premišljevanja, je Tagora zgradil obsežno poslopje in je obdal z vrtovi. V zavodu se nahajajo prostorne učilnice, spalnice in vsi drugi prostori; učenci in učitelji stanujejo vsi v zavodu. Poleg poslopja se razprostirajo obširna igrišča. Učenci in učitelji, način pouka, hišni red in običaji — vse to je pristno indijsko brez angleške primesi ali vpliva. Pesnik je odklonil celo vsako vladno podporo za svoj zavod, samo da mu je ohranil popolno neodvisnost. Služabništva v zavodu ni nobenega, učenci sami opravljajo vsa domača dela. Nekaj časa je zavod imel nadzornika, ki se je pa izkazal popolnoma odveč ter so ga zato odpravili. Učiteljstvo izmed sebe izvoli sodišče, ki sodi po zakonih, sklenjenih v šoli sami; sodišče je sestavljeno iz gojencev. Pouk se prične zjutraj zgodaj s prepevanjem Tagorovih himen na prostem. Dvakrat na teden se učenci z učitelji zbero v domači kapeli, kjer razpravljajo o verkih in moralnih vprašanjih.

Uspeh policijskega psa.

Posestniku Avg. Špačku v Vidnicah je bilo ukradenih iz hleva 8 prešičev v vrednosti 390 kron. Tatu niso takoj zasledili, vsled česar je bil poklican iz Zagreba policijski pes, kateremu so dali povohati plahto, ki jo je tat pustil na kraju tatvine. Psa so na to izpustili, pa jo je ubral naravnost proti vasi Draganovicam, kjer je sledil v hišo zidarja R. Zdražila, pri katerem so v istini dobili dosti mesa. Zdražil taji trdovratno tatvino, ali kljub temu je bil odveden v preiskovalni zapor pri okrožnem sodišču v Olomucu.

Volkovi v Šleziji.

Že dalj časa je opazoval gozdni čuvaj v Mostah pri Tešinu, da v gozdu, po imenu "Bukovec", gospodari neka večja roparica. V ta namen so napravili na neznano zver lov, ki je bil uspešen. Knežji lovci so ustrelili velikega volka, ki se je tja priklatil. Ljudstvo, ki je bilo pred zverjo v strahu, je pozdravilo z veseljem novico, da so lovci ustrelili grdega mesarja.

$5.00 prvega plačila vam prinese na dom ta krasni DIAMOND gramofon s 12 spevi ki so zastonj.

Nove plošče iz Ljubljane 75 centov vsaka; naročajte le po številkah; — Brez vsakega depozita.

E6057 Pastirska mazurka. Maškera polka,
E6058 Domžalski valček. Marzolin, slovenska kmečka godba.
E6059 Mazurka, ljublca. Kmečki tramplan.
E6060 Planinski valček. Ribenška polka.
E6062 Mastno pripovedke 1. Mastne pripovedke 2.
E6063 Domače veselje, narodna. Fantovski nabor, narodna.
E6064 O ja, zmiraj vesel, vesel, narodna. Bog je stvaril zemljico, narodna.
E6065 Na planincah, narodna. En hribček, kvartet.
E6066 Šopek narodnih 1. Šopek narodnih, 2.
E6067 Dva nesrečna Italijana, narodna. Oj, ta soldaški boben, narodna.
E6068 Sočn voda je šumela, kvartet. Po polju že rožce cvetejo, narodna.

COLUMBIA GRAMMOPHON CO.
171 Washington St., New York, N. Y.

$19.00 zastonj.

Ako kupite uro naravnost iz tvornice, si prihranite najmanj $19.00, ker bi morali plačati vsakemu prodajalcu za isto uro najmanj $25.00 dočim je naša posebna tvorniška cena za isto uro le $6.00.

Ako želite kupiti $25.00 vredno uro za $6.00, potem izrežite ta oglas ter ga nam dopošljite z natančnim naslovom vred, nakar vam takoj pošljemo uro v krasni škatlji na ogled popolnoma zastonj.

Zagotavljamo vam, da oni, ki kupi od nas uro, prav ničesar ne riskira, ker ima pravico da si ogleda uro ter se sam prepriča, da je ura v resnici vredna $25, da je res pozlačena s 14-karatnim zlatom, garantirana od tvornice za dvajset let, s svetovno znanim kolesjem. Nato plačate agentu $6.00 in par centov za ekspresne stroške.

Mi popravljamo naše ure popolnoma zastonj skozi dvajset let ali jih pa izmenjamo za druge.

OPOMBA. Na zahtevo vam dopošljemo naš veliki, ilustrirani cenik zastonj.

NATIONAL COMERCIAL CO., 505 E. 5th St., New York, N. Y., Dept. 111.

Najhitreje in najceneje

pošilja

denarje v staro domovino.

Denarne nakaznice izplačuje c. k. poštna hranilnica na Dunaju.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., New York.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Trnek.

—o—

Za "Glas Naroda" priredil Z. N.

—o—

"Hm", mi reče prijatelj, s katerim sem se sprehajal nekoč po new-yorških ulicah..

"No?" sem ga vprašal zvedavo. Dobro sem namreč vedel, da ima nekaj na srcu.

"Hm!" — zanoslja spet moj spremljevalec.

"To je pač malo", se mu zasmejem na ves glas.

"Človek doživi veliko", meni prijatelj.

"Ali od tebe se izve prav malo", napeljujem vodo na svoj mlin.

"Vem kam moli taco tvoj pes', ugane moje misli moj prijatelj ter mi pove naslednjo povest.

"Nekoč se je prigodilo v mojem zakonskem življenju da sem bil vdovec ob živi ženi. Povdarjam pa zelo močno, da so to najveselejši dogodki v moji rodbini. Tistikrat sem torej izrabil to priliko kakor vselej ter šel prijaznega večera z zadovoljnim srcem v cirkus. V loži pred mano je sedela mlada in jako elegantno oblečena dama z najmodernejšim klobukom na glavi. Ne zdi se mi potrebno, da bi ti ga opisoval natančnejše. Na ulici vidiš lahko vsak dan na stotine takih. Saj je ženski takorekoč že prirojeno, da hlastne po najnovejši modi navadno še pred sezono. Samoobsebi je umevno, da je imela moja najnovejša soseda silno lepo, veliko in menda tudi precej muhasto čapljino pero na klobuku. In prav prešerno se je gugalo to pero gorindol in narobe. Kadarkoli je premaknila pred menoj sedeča dama svojo glavo, me je oplazilo po obrazu. Počahljalo me je narahlo okoli nosu, se zakadile neusmiljeno najprej v levo, in potem v desno uho. Nato me je poščegetalo po ustnah, zdrsnilo nenadoma po mojih očalih, in kadar je bila dama posebno energično prijazna s svojo glavo, me je ošvrknilo kar po celem obrazu.

Nekaj časa sem se premagoval ter mirno prenašal prijazno nadlego. Slednjič me je pa minila potrpežljivost. Zarobantil sem za njo precej naglas. In glej! v tistem hipu se obrne dama proti meni tako, da sem imel najljubkejši obrazek na svetu pred sabo, ter reče z nebeško milim glasom:

"Oh, oprostite... Vas nadlegujem jeli?"

Ako bi bil hotel tedaj izkazati resnici čast in spoštovanje, bi jej bil moral odgovoriti: "Po pravici rečeno. S svojim velikanskim muhalnikom me neprestano švrkate po obrazu ter podite muhe ki jih ni." Toda prekrasno njeno obličje in neznansko mamljiva melodijoznost njenega polnega glasu sta tako mogočno učinkovala name, da se je moja notranjščina z vsemi štirimi uprla resnici ter se zatekla z vso naslado in strastjo v naročje nečimerne laži.

Pa sem odprl usta ter ji odgovoril galantno lažnjivo:

"Niti najmanj ne, milostiva! Nasprotno! Vaše čapljino pero je vredno vsega občudovanja. Mehko je kakor roka čarodejne vile v bajnih pravljicah in upogljivo liki značaj pravkar se razvijajoče deklice. To Vaše pero je najlepše izmed vseh, kolikor sem jih še videl doslej. Sicer nisem nikakšen strokovnjak v teh rečeh, vendar pa si upam trditi, da se ga lahko ceni precej visoko."

In tedaj sede dama tako, da ji je mahalo pero na desni rob njene lože. Dražestno se smehljaje je pričela govoriti o klobučjem nakitju. In ker mi je bilo njeno besedičenje všeč, se je kmalu razvila živahna govorica med nama. Sicer ni bila bogve kako duhovita, vendar sem spoznal, da je pred mano sedeča damica zelo amizantna osebica.

Nenadoma pa se dvigne moja lepa neznanka ter hoče oditi.

"Že tako zgodaj?" jo vprašam presenečeno. "Saj program še do polovice ni izčrpan. Vrhtega je nakonci še pantomima, takozvani Clou, katerega se ne sme prezreti na noben način in pod nobenim pogojem."

In spet se je nasmehljala nebeško lepo ter mi odvrnila: "Če ostanem tu do konca, se še onesvestim. Skoraj polovico popoldneva sem bila pri svojem zobnem zdravniku. Plomba je v kočnjaku, sicer bi jo Vam pokazala. Od zobnega zdravnika sem se peljala naravnost semkaj — iz skoposti. Hotela sem izrabiti že prej kupljeno vstopnico. Sedaj se mi je pa oglasil glad v želodcu. Nekaj moram dobiti pod zobe, sicer se zgrudim vsled oslabelosti s stola..."

Četudi se me bo morda obsojalo ter kazalo s prstom na mojo moralo, vendar hočem biti odkritosrčen.

Takoj sem se dvignil tudi jaz ter izpregovoril:

"To je bilo kakor iz moje duše govorjeno. Jaz sicer nisem bil pri dentistu, vendar sem lačen tudi jaz. Morda bi lahko užila skupno večerjo..."

Ker je bila moja dama zelo uslužna, ni ugovarjala prav nič. Tako sva šla prav dobre volje k večerji. In priznati moram, da je imela moja tovarišica izboren apetit. In ravno ta njena odkritosrčna človečnost me je zelo navezala nanjo.

Nekaj mesecev pozneje sem šel nekoč v nemško gledišče. Tu je loža, v kateri mi je zelo všeč zadnji sedež. Z njega se namreč popolnoma nič ne vidi na oder, To je prav izbran prostor za misleče ljudi, ki se ne dajo radi motiti v svojih premišljevanjih.

Prišel sem nekoliko prepozno. Posadim se v temino tistega sedeža radovaje se samote sredi poslušajoče in v predstavo zaverovane množice. Pred mano je sedel visok in dokaj rejen gospod bolj agrarične zunanjosti in pred tem mlada elegantno oblečena dama. Ob guganju in mahanju njenega čapljinega peresa so se mi vzbudili spomini. Pero je imelo posla najprej v narahlem ščegetanju okoli nosa mojega prednika, tuintam je omahnilo po njegovem ušesu, se pomudilo ob njegovih brkih, je prasnilo čez gospodov monokel ter smuknilo enkrat po njegovem celem obrazu...

Slednjič pade zavesa in med navdušenim plskanjem hvaležnega občinstva se zaobrne mlada dama tako, da je bilo videti prav lahko njen prekrasen obrazek ter izpregovori z zelo prikupljivim glasom:

"O, — oprostite.... Vas pač nadlegujem?"

Mislim, da mi vrjameš, če ti povem, da se me je polastila velikanska radovednost takrat.

Gospod ni izpregovoril nekaj trenotkov nobene besede. Ali kmalu se spusti v homeričen smeh ter si nervozno vil brke pod nosom.

"Ali prosim Vas", izpregovori čez nekaj časa, ko se mu je nekoliko polegel mučen smeh. "To je vsekakor varnejše in manj nadležno od klobučje igle ... Le sedite še nadalje tako mirno in brez vsake skrbi, velecenjena gospica..."

Ali dama je vstala vkljub tem pomirljivim besedam.

"Saj sem se tako in tako namenila oditi", de krasotica stoje s presrčnim in dražestnim nasmehom v očeh.

"Saj je vendar končano šele prvo dejanje", meni moj agrarični prednik ne opazivši nastavljenih limanic.

Jaz sedem tedaj tako, da me ni mogla spoznati koketna dama.

"Če bi ostala do konca", mu odvrne dama z najljubeznivejšim nasmehom, "bi se onesvestila. Prišla sem naravnost od zobnega zdravnika semkaj samo zato, da mi ne zapade vstopnica. In natanko sedaj se me je lotil neznanski glad..."

"Mene tudi", de gospod obviseči na limanicah.

Dvignil se je s svojega sedeža, in oba sta odšla iz lože.

"To ti je pa zrela ptica", sem si mislil na tihem. "Ima svoje lastno pozorišče, a predstava je vedno ista. Čapljino pero ji je trnek na katerega lovi galantne gospode."

Radovednost me je gnala tako daleč, da sem tudi odhitel iz lože. Na hodniku sem zapazil svojo lepotico.

Stala je pred garderobo čakaje na svoj plen, ki je pred vratarjem gledliških lož tipal po svojih žepih za napitnino.

In takrat se nisem mogel ubraniti malenkostno zlobni hudomušnosti. Šel sem nalašč prav tesno mimo mlade dame ter ji zašepetal na uho:

"Pozabili ste plombo v kočnjaku..."

Dama se obrne ter me spozna.

"Tu je ni bilo treba", mi odgovori povsem mirno ter mi pokaže hrbet.

Prav nič več se ni zmenila zame...

Te dni mi je poslalo društvo za varstvo živali predlogo, v kateri se odločno podpira prepoved uvoza čapljinih peres. Seveda sem jo podpisal iz vsega srca rad — kot prijatelj živali.

Pa tudi nekoliko iz človekoljubnosti.

Razne zanimivosti.

—o—

Noj v gospodarstvu.

Nojeva peresa so zadnja leta postala eden glavnih izvoznih proizvodov južnoafriških gospodarjev. Lani so izvozili 547,700 funtov nojevih peres v vrednosti 30 milijonov mark. Nojereja se je pa tudi silno povzdignila in je tem večjega gospodarskega pomena, ker se za noje lahko porabi zemljišča, ki za govedorejo niso primerna. Tudi prevoz peres je neprimerno lažji in cenejši, nego prevoz živine in drugih proizvodov — kar je zlasti v še napol divjih deželah, kakoršna je — izvzemši velika mesta — Južna Afrika, kjer še zelo manjka cest in železnic. Noje krmijo v glavnem z lucerno. Na deteljišču treh oralov se dobro prerede trije noji, ki dajo v dveh letih 3-kratno letino peres. Vsak noj da vsakokrat za 100—140 mark peres, v dveh letih torej 300—420 mark. Na treh oralih deteljišča se v dveh letih zasluži 900—1260 M. Pri tem treba vpoštevati, da je v Južni Afriki zemlje še na ostajanje, da stroški reje niso veliki in da so farmerji že tako izpopolnili nojerejo, da imajo le malo kdaj kako škodo pri živalih, peresa so pa vedno krasnejša. Rede le same zdrave in krepke živali.

Skadrski mohamedanci in knez Viljem.

Ob priliki prihoda novega albanskega kneza v Drač so katoličani v Skadru priredili velike cerkvene slavnosti, obhode po mestu in slavnostna zborovanja. Okrasili so hiše in zaprli trgovine, razstavili in okrasili vladarjeve slike, nosili kokarde in kravate v albanskih barvah ter sploh kolikor mogoče slovesno praznovali prihod svojega novega kneza. Temu nasproti se je pa celokupno mohamedansko prebivalstvo vzdržalo vsakega sodelovanja pri teh slavnostih in ostalo popolnoma hladno, kakor bi se njega Viljemov prihod sploh ne tikal. Ker so imeli mohamedanci odprte tudi svoje trgovine, je že dopoldne prišlo do krvavih spopadov med njimi in katoličani. Tako poroča "Reichspost" ter svari kneza pred mohamedanci kot neodkritosrčnim in nezanesljivim elementom.

Moderni Alkibiades.

Žena veleposetnika Arpada Botar je vložila tožbo na ločitev zakona. Ona je hči sombatheljskega bogataša Bejezyja; Botar jo je dobil kot inžener in z njo pol milijona dote. Kasneje se je pa izkazalo, da Botar nima inženerske diplome ter da igra in izgublja velike svote na borzi. Odtod ženin korak za ločitev zakona. Pred kratkim sta se Botar in njegova žena srečala na ulici v Sombathelyju — oba v vozu. Botar je potegnil revolver in streljal na ženinega kočijaža, ki ni bil zadet, a je v strahu vseeno ustavil konja. Nato je Botar priskočil k ženi, jo dvignil iz voza, nesel v svoj voz in se v diru z njo odpeljal. Kočijaž je proti Botarju vložil ovadbo radi poizkušenega umora.

Tovarno za okostnjake

imajo sredi Pariza. Tovarna izdeluje okostnjake za zdravnike, umetnike in šole. Izdeluje jih iz pravih človeških kosti; mrtva trupla skuhajo in kosti belijo s posebnim postopanjem. Odpadlo meso mečejo enostavno v kanal. Vrata te tovarne so vedno strogo zaprta; odpirajo se tuintam za kratek hip, da puste skozi do vrha naložen, a skrbno pokrit ročni voziček. Ljudje, ki stanujejo v bližini te tovarne, se pritožujejo čez neznosen mrliški smrad, ki prihaja iz tovarne, a pomagati si ne morejo, ker ima tovarna vsa potrebna oblastvena dovoljenja.

Abstinentje se poklonijo papežu.

Italijanski list "La Nuova Crociata" javlja v 3. številki, da bo sv. Oče med 22. in 30. aprilom sprejel odposlanstvo protialkoholnih bojevnikov celega sveta. Dan avdijence se še določi pozneje. Udeleženci morajo priti v Rim najpozneje zvečer 21. aprila. — Pridruži se lahko vsak abstinent. Želeti je, da bi tudi Slovencev čim več.

Za smeh in kratek čas.

POKLON.

"Ali ne opazite, da mi je moj otrok vsak dan podobnejši?"

"Na vsak način. Skoraj se ne bo moglo razločiti Vaju. Gospodična hčerka je z vsakim dnem starejša, in Vi milostiva, ste vsak dan mlajša."

Strašilo.

"Regina, kako naj vrjame občinstvo, da imam novosti samo prve mode v zalogi, ako Ti venomer stojiš na vratih."

Pred sodiščem.

Mož, ki je s svojo ženo strašno grdo ravnal, je prišel zaradi tega pred sodišče in žena je bila poklicana za pričo. Pa kakor je že pri ženskah — v zadnji uri je ona hotela moža obvarovati kazni in je od kraja tajila vse, česar je bil mož obdolžen.

— Nazadnje boste še rekli, da se vas vaš mož sploh ni nikoli dotaknil, se je naposled razburil sodnik. Kje ste pa potem dobili vse te črne lise po obrazu in otekline po glavi.

— Padla sem!

— Tako — padla! In kdo vam je polovico desnega ušesa odgriznil?

— Jaz sama!

Na trgu.

Deček je na trgu prodajal 2 psička. Bila sta iste pasme, enake starosti in ni bilo med njima prav nobene razlike.

— Koliko hočeš?

— Za tega psička deset, za tega enajst kron.

— Kako pa to, saj sta enaka.

— Enaka že, ampak ta-le je davi eno krono požrl in jo ima zdaj v trebuhu, zato velja eno krono več.

Rajši bi sedeli, nego plačali.

Smešen dogodek se je pripetil v bližini Krasnega Sela v Konstatinovem okraju na Raskem. Načelnik okraja je zbral nekega dne kmete in jim predaval prav zanimivo o velikih uspehih zrakoplovstva. Ko je govoril nekaj časa svojim pozornim poslušalcem, jih je pozval, da naj prispevajo tudi oni po svojih močeh za povzdigo ruske zračne flote. Kmetje so si izprosili pol ure časa za premislek; nato so poslali h glavarju odposlanstvo, da se pogodi z njim. "Vaše visokoblagorodje", je izpregovoril voditelj, "zborovanje prosi vaše visokoblagorodje najponižneje, da bi nam bili to pot še milostljivi. Časi so slabi, denarja primanjkuje povsod. Ali se ne bi mogla ta denarna kazen izpremeniti v zaporno? V tem slučaju smo vsi pripravljeni, odsedeti jo takoj." Ali je kmetičem odleglo, ko so izvedeli, da v tem slučaju ne gre ravno za kazen o tem molči zgodovina.

Brezpomembno.

On: "V tem nagrobnem napisu kar mrgoli slovniških napak?"

Ona: "To nič ne de. Moj mož ga itak ni mogel čitati."

Nepoboljšljiva.

Mož: "Žena, Ti imaš zelo slabo napako, namreč to, da vedno ugovarjaš."

Žena: "Veš, Oton, v tem oziru pa Ti moram odločno ugovarjati."

V SRCE MU JE VIDELA.

"Strašansko sem ogorčen. Sedaj je podedovala mlada vdova toliko denarja po svojem možu. In niti leto dni ni mogla strpeti, kakor bi bilo spodobno, ampak se je že spet zaročila."

"Pa ne z Vami, jeli?!"

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE PEČATE IN VSE POTREBSCINE ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste. Cene nizke.

F. KERŽE CO.

3711 S. MILLARD AVE., CHICAGO, ILL.

SLOVENSKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONJ.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja belo vino po.....70c. gallon
črno vino po .....50c. "
Drožnik 4 galone za.....$11.00
Brinjevec 12 steklenic za.....$12.00
4 gal. (sodček) za $16.00
Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

Phone 246.

FRANK PETKOVSEK,
Javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, najbolje žganje te-isvrstne smotke — patentovana zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v star kraj zanesljivo in pošteno
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Po znižani ceni!

Amerika in Amerikanci

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštnine prosto za $2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prilična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ni izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Bolezen

je največje zlo za vsakega človeka, posebno pa za delavca, zato je dolžnost vsakega da svoje zdravje čuva, hrani telo snažno in zdravo, in če se pojavi kakšna bolezen, da isto takoj v početku prične zdraviti. Pri naročilu zdravil je treba biti previden, ker danes je mnogo brezvestnežev, kateri izkoriščajo bolnike, posebno angleščine nezmožne priseljence in delavce. — Tisoče previdnih rojakov se v zadnjem času obrača na svetovno znano lekarno

PARTOS v New Yorku.

kjer dobijo za vsako naravno bolezen poskušena in od najboljših zdravnikov priporočena zdravila za jako nizko ceno kakor:

PARTOLA za čiščenje krvi in želodca ter redno stolico $1.00, 5 za $4.00
PARTOWILL za želodčne bolezni ,, 1.00, 5 za ,, 4.00
PARTOHERB za bolezni na ledicah ,, 1.00, 5 za ,, 4.00
RHEUMA-BALSAM & POWDER za revmatizem in kostenico ,, 2.00, 5 za ,, 4.00
PARTOGLORY za živčne bolezni, slabost in slabo spanje ,, 1.00, 5 za ,, 4.00
PARTOCOUGH za kašelj, prsne in pljučne bolezni ,, 1.00, 5 za ,, 4.00
PARTOCURA zoper glavobol ,, 1.00, 5 za ,, 4.00
PARTOLIN zoper izpadanje in za poraščanje las ,, 1.00, 5 za ,, 4.00
ERLAUER WATER & POWDER za očesne bolezni ,, 1.00, 5 za ,, 4.00
PARTOCYL za kožno srbenje in mazulje ,, 1.00 5 za ,, 4.00
PARTOSWEAT za potenje nog ,, 1.00 5 za ,, 4.00
PARTO BISQUITS za sifilis ,, 4.00
TRIPLETS No. 1. za akutno kapavico [triper] ,, 2.00
,, ,, 2. ,, zastarelo ,, ,, ,, 2.00
,, ,, 3. ,, polucijo ali gubitek semena ,, 2.00
,, ,, 4. ,, beli tok žen ,, 2.00
PARTOBRACE zoper onanijo in slabo možko naravo ,, 1.00, 5 za ,, 4.00
PARTFCREAM & SOAP za one, kateri imajo mazulje po licu in one, kateri žele imeti gladko kožo ,, 1.00, 5 za ,, 4.00
ELSAWATER zoper osivele lase ,, 1.00, 5 za ,, 4.00

Nadalje vse, kar se v jedni moderni lekarni dobiti zamore. — Slovenski ceniki se pošiljajo zastonj in zdravila poštnine prosto. — Pisma pišite v slovenskem jeziku ter naslavljajte na:

THE PARTOS PHARMACY,
160 — 2nd Ave., New York, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424. Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva štv. 1., Ely, Minn.
ALOIS CHAMPA, od društva štv., 2., Ely, Minn.
JOHN KOVACH, od društva štv. 114., Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Spomenik na vrhu Triglava. Z Dunaja poročajo: Vojaškemu pilotu nadporočniku Evgenu Elsnerju, ki se je dne 9. marca na letališču v Aspernu smrtno ponesrečil, bodo postavili na vrhu Triglava spomenik. Odkrili ga bodo meseca oktobra, o obletnici, ko je preletel Alpe.

Cev počila. Pri novomeškem vodovodu v Stopičah je 18. marca popoldne blizu strojnice počila cev. Poleg mestnih delavcev in kaznjencev je šel še oddelek novomeške požarne brambe pomagat.

Avtomobilna zveza Krško—Novo mesto. Dne 19. marca so se na tej progi zopet pričele redne dnevne dvakratne vožnje. Avtobus odhaja iz Krškega ob pol 8. zjutraj ter ob pol 4. popoldne in iz Novega mesta ob 11. uri 10 minut dopoldne in ob 6. uri 10 minut popoldne. V prometu bosta dva moderno opremljena Puchavtobusa, eden za 15, drugi za 20 oseb. Poleg tega si je družba nabavila v Puchovi tovarni športni avtomobil za 6 oseb, z letno in zimsko karoserijo, zadnja izdelek tovarne vozov P. Keršič v Šiški. Ta avtomobil je občinstvu tudi za posebne vožnje po zelo zmernih cenah vedno na razpolago.

Odlikovanje. Ljubljanski mestni sanitetni sluga Nikolaj Rus, ki je že odlikovan s srebrnim križcem za zasluge, je dobil sedaj svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje. Dne 19. marca je župan v mestni dvorani pred zbranimi mestnimi slugami in vpričo predstojnikov raznih mestnih uradov s primernim nagovorom slavljencu pripel to odlikovanje.

Pogreb deželnega poslanca Košaka. Dne 18. marca popoldne se je vršil v Grosupljah pogreb splošno priljubljenega kranjskega poslanca Frana Košaka ob veliki udeležbi občinstva od blizu in daleč. Truplo pokojnikovo je blagoslovil stolni dekan Kolar ob številni asistenci duhovnikov. Pred hišo žalosti, v cerkvi in na pokopališču je pel pevski zbor glasbenega društva "Ljubljane". Pokojnik je pred svojo smrtjo izrekel željo, naj bi se na njegovi zadnji poti glasila slovenska pesem. "Ljubljana" je častno izpolnila pokojniku poslednjo željo. Na grobu se je poslovil od pokojnika v kratkih prisrčnih besedah deželni poslanec dr. Gregorič: "Poslavljamo se od Tebe, tovariš, ki si storil svojo dolžnost kot človek in kot narodnjak. Skromen si bil v svojem življenju, a tem kremenitejšega značaja. Poslavljamo se od Tebe, a spomin na Te v naših srcih ne bo ugasnil."

Umrla je gospa Uršula Škulj rojena Zakrajšek v Ponikvah pri Dobrepoljah, mati deželnega poslanca Karola Škulja, v starosti 62 let. Bila je vzorna mati in obče spoštovana gospodinja. Pokopali so jo 20. marca na farnem pokopališču sv. Križa v Dobrepoljah.

Umrli so v Ljubljani: Amalija Verk, hči postrežnice, 7 mesecev. — Pavel Jenkole, delavec, 41 let. — Josipina Marenko, hči železniškega čuvaja, 6 dni. — Slavica Rakoš, hči jetniškega paznika, 3 leta. — Natale Torresani, prisiljenec, 57 let. — Julij Malner, sirota, 2 leti, Ludovik Steiner, sin posestnika, 11 mesecev.

Idrijske vesti. 52letnega vpokojenega rudniškega oficiala Petra Kenda je dne 16. marca zadela kap in mu je ohromela desna stran. — Rudar in hišni posestnik Julij Kunstl je 15. marca opoldne tako nesrečno padel po stopnicah pred svojo hišo, da se je zunanje in notranje težko poškodoval in je malo nade, da bi okreval. Kunstl je oženjen in ima več otrok.

ŠTAJERSKO.

Porotno sodišče v Celju. Pri tokratnem zasedanju porotnega sodišča sta prišla na vrsto le dva slučaja. Dne 16. marca je stal pred porotniki Alojzij Godler zaradi hudodelstva tatvine iz navade, dne 17. marca pa Alojzij Polak zaradi hudodelstva goljufije. Alojzij Godler, doma iz Zagreba, pristojen v Zakot pri Brežicah, je obtožen, da je po večkratnem kaznovanju zaradi tatvine kot tat iz navade ukradel Janezu Bogoviču iz Černca v gotovini 125 K ter hlapcu Miklavžu Maruše iz Zagreba srajco in en par nogavic v vrednosti 5 K 50 v. Janez Bogovič je imel shranjen denar v nezaprti miznici; to neprevidnost je uporabil Godler in je vzel denar, ko se je Bogovič za kratek čas iz gostilne odstranil. Hlapca Miklavža Maruša je pa Godler okradel takrat, ko je še služil pri Maruši. Ker je bil Godler zaradi tatvine že desetkrat zaprt in znašajo njegove kazni vsega skupaj že več kakor 6 let ter je bil tudi že v prisilni delavnici v Messendorfu, so v smislu njegovega priznanja porotniki obe vprašanji potrdili ter je sodišče Godlerja obsodilo na 3 leta ječe. Godler je kazen sprejel in jo bo odsedel v Mariboru. — Alojzij Polak, star 25 let, rojen v Kapelah pri Radincih, je vzlic svoji mladosti že neštetokrat kaznovan goljuf. Tokrat je obtožen, da je 6. grudna 1913 v Messendorfu pri Gradcu ogoljufal Ljudmilo Wartbüchler za 20 K na ta način, da se ji je zlagal, da je njen brat, ki služi v Gradcu pri vojakih, umrl in se mu mora kupiti venec in sveče. Dalje je obtožen, da je 8. grudna 1913 pri Mariboru izvabil Andreju Vohl, viničarju pri Mariboru, znesek 87 kron, češ, da ga je okrajno sodišče kot sodnega adjunkta poslalo, da sklene poravnavo med njim in sosedom Pinič, ki sta se toževala zaradi žaljenja časti. Dne 10. decembra 1913 se je izdal kmetici Frančiški Herle za davčnega adjunkta, ji je pripovedoval, da od sedaj naprej ni treba več davkov plačevati, samo 20 K še mora sedaj plačati, kar je Frančiška Herle res storila. K sreči je dobila denar nazaj, ker je s svojim sinom takoj po tem goljufa zasledovala, ga dobila v gostilni pri Dernovšku v Hrastniku in denar od njega zahtevala. Ker je Polak takoj nato iz gostilne izginil, ga orožniki niso mogli prijeti. Polak je poskusil potem še svojo srečo pri Janezu Helešeku pri Sv. Štefanu in pri Jakobu Golobu pri Sv. Krištofu, temu je lagal, da je poslan od okrajne sodnije, oziroma od okrožne sodnije celjske, da iztirja stroške za zapor njunih sinov. Pri obeh mu je spodletelo. Polak je tudi tožen zaradi poneverbe haveloka na škodo sestrične Rampre v Gradcu in prestopka vlačuganja. Ker je Polak goljufijo priznal in iz mnogih predkazni sledi, da je res goljuf iz navade, obsodilo ga je sodišče po pravoreku porotnikov na 4 leta ječe. Od prestopka poneverbe in od prestopka pohajkovanja je bil Polak oproščen.

PRIMORSKO.

Poštni promet v Trstu l. 1913. V pretečenem letu je bilo v celem Trstu 31,297,000 pisemskih pošiljatev oddanih in 27,384,000 jih je prišlo v Trst. Vrednostnih pisem in paketnih pošiljatev je bilo oddanih 589,000 in sprejetih 724,300. Nadalje je prišlo v Trst 2,894,600 časopisov. Odposlanega je bilo 32,200,000 kron denarja s 417,770 poštnimi nakaznicami in prišlo pa je v Trst 33,710,000 K s 474,617 poštnimi nakaznicami. Končno je bilo 496 837 brzojavk oddanih v različne kraje in prejetih pa je bilo 651,749 brzojavk. Telefon se je rabil 14,717,700krat. Skupno je doprinesel tržaški poštni promet 4,990,000 K čistega dobička za državo.

Dve smrtni obsodbi. Pred porotnim sodiščem v Šibeniku sta bila obsojena na smrt na vešalih posestnika Joco Perović in Peter Croelin. Prvi je pobil meseca decembra l. l. med prepirom zaradi nekega davčnega vprašanja s sekiro svojega brata. Napadel ga je od zadej, zadel ga je z ostrino in mu popolnoma presekal glavo. Croelin pa je ustrelil orožniškega stražmojstra Uranjeka, višjega finančnega paznika Gjurgjevića, ko sta izvrševala neki uradni posel.

Maščevanje tihotapca. Pristaniški delavec Ivan Kanciani je ustrelil v neki gostilni v Košutovi ulici na Reki svojega tovariša Ivana Jovicicha. Ustrelil je nanj trikrat in ga smrtno ranil. Odpeljali so ga v brezupnem stanju v bolnišnico. Morilec je hotel pobegniti, toda navzoči so ga vjeli in izročili policiji. Na policiji je izpovedal Kanciani, da je izvršil napad, ker se je hotel naščevati nad svojim tovarišem. Pred kratkim je bil namreč Kanciani kaznovan zaradi tihotapstva tobaka in cigaret. Po njegovem prepričanju ga je ovadil Jovicich, s katerim sta nekaj časa izvrševala tihotapstvo.

Izvoz dalmatinskega vina. Ravnatelj poljedelske šole v Splitu, Schlaus, je bil poklican brzojavno k trgovinskemu ministru na Dunaj, da se udeleži posvetovanj glede izvoza dalmatinskega vina. Kakor znano, je ogrska vlada silno otežkočila uvoz dalmatinskega vina in s tem napravila dalmatinskim vinorejcem občutno škodo.

Elektrarna za Trst in Istro. Poroča se: Pri Kobaridu je nameravano zgraditi veliko elektrarno z vodno močjo reke Soče, ki bi proizvajala eneržijo za Trst in Istro. Pri tem bi morale biti odškodovane najmanj tri vasi brez drugih interesentov. Na Trnovem se je nekaterim dotični svet že odkupil in ker je tvrdka inozemska, so tudi dotične pogodbe spisane v inozemskem jeziku. Slovenec nima sreče; še to, kar ima, proda po tuje, tako da ne zasluži domačin niti pri pogodbi nič. Posledica bo, da izgubimo najlepši, od našega pesnika opevani del Soče brez primerne kompenzacije.

Manifestacija hrvaških dijakov zaradi dogodkov na Revoltelli. V torek 17. marca dopoldne so zapustili hrvaški dijaki na Sušaku šolo in so priredili manifestacijski obhod po mestu. Razvili so hrvaške zastave in so se zbrali nato na trgu, kjer je govorilo več dijakov, ki so ostro obsojali nesramni nastop laških izgrednikov na tržaški visoki šoli Revoltelli in laško zavijanje glede teh izgredov, katerih krivdo hočejo sedaj naprtiti Italijani Slovanom, dasi je dokazano popolnoma jasno, da so Italijani napad organizirali in se zanj dobro pripravili in oborožili. Po zborovanju so zapeli dijaki več hrvaških narodnih pesmi in so se nato mirno razšli. Med celo manifestacijo ni prišlo niti do najmanjše rabuke in ni imela policija nobenega povoda posredovati.

Laški denuncijanti in obrekovalci. Dne 18. marca je šla k ministru Heinoldu deputacija laških poslancev, da mu poroča o zadnjih izgredih na Revoltelli v Trstu. Poslanec dr. Pitacco je porabil to priliko, da je, kolikor le mogel, očrnil Jugoslovane in zavil celo poročilo tako, da so pravi krivci Jugoslovani, Italijani pa so žrtve. Po njegovem poročilo povzročajo nemire Slovani samo zato, da bi preprečili ustanovitev laške univerze v Trstu in Jugoslovani, ki se vedno bolj ojačajo, so nevarni ne samo italijanskemu elementu, marveč tudi državi (!). Končno je omenil dr. Pitacco še sledeče, kar je jako značilno za Italijane in kar kaže, da Italijani ne bodo prenehali z napadi na slovansko dijaštvo. Zahteval je namreč ustanovitev laške univerze v Trstu in to izključno za dijaštvo laške narodnosti. Dr. Pitacco je dobil na te nesramne denuncijacije in prepotentne laške laške zahteve za enkrat slab odgovor. Minister mu je namreč odgovoril, da ne more zavzeti vlada sedaj še nobenega stališča in da bo počakala uspeh preiskave. Tudi je namignil, da se njegovo poročilo ne krije z informacijami, ki jih je dobil iz drugih virov.

KOROŠKO.

Malborget izdan. Veliko pozornost je vzbudilo v vseh, posebno pa v vojaških krogih razkrinkanje izdajalca avstrijske obmejne trdnjave na koroško-laški meji Malborget. Ognjičar Brzeski, ki služi že dvanajsto leto, je bil več let v Malborgetu. Ker je bil zelo zmožen in uporaben, je užival veliko zaupanje in je imel vpogled v vse važne in tajne listine in načrte, ki so se tikali trdnjave in njenih podrobnih utrdb. To zaupanje pa je mož zlorabil v največji meri. Pred nekaj časom se je začelo ljudem zdeti sumljivo Brzeskijevo potratno življenje. Začeli so ga nadzirati in kmalu se je dognalo, da ima mož drug vir dohodkov, vir, ki pride iz inozemstva. Uvedli so nenadoma hišno preiskavo pri Brzeskem. Ta preiskava je imela izreden uspeh. Brzeski je imel krasno stanovanje s petimi sobami. Opremljeno je bilo tako bogato in luksuriozno da se težko najde tako stanovanje. Samo eno veliko ogledalo so cenili čez 500 K. Poleg tega so našli precej zlatnine in srebrnine. Skupna vrednost oprave in opreme znaša čez 40,000 K. Po dovršeni preiskavi so Brzeskija aretirali in so ga odpeljali v Ljubljano, kjer so ga izročili garnizijskemu sodišču. Preiskava je dognala, da je Brzeski celo trdnjavo Malborget, ki je najmočnejša trdnjava na avstrijski južni meji, naravnost prodal. Pošiljal je že več let načrte trdnjave in utrdb in je izdajal sproti tudi vse izpremembe v trdnjavi in v okoliških utrdbah. Za to je dobival velike svote denarja. Če je žena o izdajstvu moža kaj vedela, še ni dognano. Za sedaj so zaprli razun ene sobe in kuhinje Brzeskijevo stanovanje in uvedli preiskavo. — Dodatno se poroča, da je uvedla vojaška oblast še več hišnih preiskav pri raznih gostilničarjih in drugih zasebnikih v okolici. Zadeva postaja vedno bolj zamotana in vse kaže, da Brzeski ni le prodal trdnjave, marveč da je tudi goljufal in da je vodil kontrabandno trgovino preko meje. Njegovo ženo so zaprli za 24 ur, nato pa so jo poslali v Malborget.

To so pritožbe! Koroški obrtniki se silno pritožujejo, češ, da ne morejo dobiti nemških vajencev in morajo jemati v službo hrvaške vajence, ki so sicer v obče pridni in zelo porabni, vendar pa niso Nemci in se tudi ne dajo ponemčiti.

PRVA HRVAŠKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIC V AMERIKI

priporoča se vsem Slovenskim tamburaškim zborom, kakor tudi posameznikom, ki ljubijo tambure. V tej tovarni se izdelujejo tambure po najnovejšem sistemu in najpopolnejših umetniških načrtih.

Okrašene so z biseri in vsakovrstnimi rožami.

Velika zaloga vsakovrstnih godal in najboljših gramofonov ter finih slovenskih plošč i. t. d.

Veliki ilustrovani cenik s slikami pošljem vsakemu zastonj.

Ivan Benčić
4054 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, OHIO.

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA
iz najboljšega grozdja.

Lansko rudeče vino po 40¢ gal. staro rudeče vino po 45¢ galona lansko belo vino po 45¢ gal. in najboljše staro belo vino po 50¢ gal. 100 proof močan tropinjevec 4½ galone $12, 10 galon pa $25.

Vino pošiljam po 28 in 50 gal.

Vinarna in distillerija blizo postaje.

Pošljite vsa pisma na:

Stephen Jackse,
Box 161. St. Helena, Cal

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Podpisani naznanjam vsem Slovencem po Združenih državah, da sem preselil svojo

TRGOVINO Z ZLATNINO
iz št. 3536 E. 80. St. v št. 6408 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Ako želi kak rojak kaj naročiti, naj se torej obrne na zgorajšnji naslov. Obenem naznanjam vsem rojakom, da sem stopil v zvezo s Karolom Banzonom, ki je dobro znan Slovencem po Clevelandu in okolici. Če hoče kdo kupiti uro ali kaj drugega, kar spada v moje obrt, naj se obrne nanj, kjer bo ravno tako postrežen kakor pri meni. Rojaki, ki si žele nabaviti kaj zlatnine, grafofonov ali grafofonskih plošč vseh vrst in vseh jezikov, naj se oglasijo pri meni, oziroma naj mi sporoče. Pridite in kupite in prepričani bodite, da boste najsolidneje in najtočnejše postreženi.

Prodajava tudi na tedenske obroke ure, verižice, prstane, priveske, grafofone, grafofonske plošče, šivalne stroje, fine britve, škarje, sploh vse brivske potrebščine itd.

Sprejemava vsa tozadevna popravila. Rojaki, ne pozabite gesla: "Svoji k svojim!"

Karl Banzon & Jos. Marinčič,
6408 St. Clair Ave., Cleveland, O.

(18-3 v d)

Edina zaloga Družinskih in Blaznikovih PRATIK za leto 1914.

1 iztis stane . . . 10c.

Cene Blaznikove pratike so iste.

V zalogi
UPRAVNIŠTVA "GLAS NARODA",
82 Cortlandt St., New York
ali pa:
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Iščem ANDREJA CERAR, ki biva baje nekje v Westmoreland okraju, Pa. Prosim cenjene rojake, da mi javijo njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Mikuš, Box 306, Beadling, Pa.

Koledarjev

imamo v zalogi le še nekaj sto in kdor rojakov ga še nima, naj se podviza zanj. Letošnji Koledar je zanimiv in bolj obsežen kot drugi letniki. Cena mu je s poštnino vred 25 centov.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

Nekaj novega!

Nova izboljšana izdaja
SV. JOHANCA ali VODIŠKI ČUDEŽI.

Knjiga je tiskana na fini papir, lepo opremljena in ima rudeče platnice. Vsebuje vse zanimive dogodke, kateri so se dogodili povodom Johančinega "švicanja" krvi, od početka do danes. V knjigi je tudi zanimiva pesem, katero je zložil faktor "Dana" v Ljubljani. Lepo darilo svojcem v starem kraju. Cena za stari kraj ali pa po Ameriki le **25 centov** s poštnino vred.

V zalogi imam tudi **SV. PISMO nove zaveze in psalmi** v slovenskem jeziku. Cena je lepo v platno vezani knjigi z velikimi črkami s poštnino vred **$1.00**, in lepo v platno vezani z malimi črkami pa **50 centov**.

SV. PISMO stare in nove zaveze, lepo v platno vezani knjigi, v nemškem, hrvaškem ali drugih jezikih: cena **$2.00**.

Denar pošljite v rekomandiranem pismu, po Money Order ali pa v znamkah in takoj odpošljem, kar bode kdo naročil.

LUDWIG BENEDIK,
2302 Catalpa Ave., Brooklyn, New York.

8,000 akrov farmske zemlje.

Nad 8,000 akrov rodovitne farmske zemlje lastujejo Slovenci na Willardu in okolici, v držav Wisconsin. To je največja slov. farmarska naselbina v Ameriki. Naselbina ima svoje šole, poštoprodajalne, fare s cerkvijo itd; še to pomlad dob svojo zadružno sirarno. Vodstvo občine je v slovenskih rokah. Vsekakor najugodnejši kraj za slov. farmarja. — Ali se Vam kje drugje nudi kaj enega? Lep vspeh starih naseljencev na naši zemlji je najboljše priporočilo tudi za Vas. Je dosti zemlje na prodaj. Cena samo $18 aker; plačilni pogoji po Vaši volji. Vsa pojasnila daje

LEO ZAKRAJŠEK,
državni naselniški zastopnik za Wisconsin, naselniški zastopnik za Soo Line železnico ter upravitel

ADRIA COLONIZATION CO.
124—5th Street, Milwaukee, Wis.
(samo dva bloka od Union postaje.)

Stare dopisnike opozarjamo na naš novi naslov

Dr V. GONDOS, inžener za patente. 74 Cortlandt St. New York City. — Oglasite se ali pišite.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Avenue, N. E., Cleveland, O.

Stara, vsem Slovencem dobro znana domača tvrdka.

Pošilja najhitreje in najceneje denar v staro domovino.

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodnih družb.

Prodaja parobrodne in železniške listke po izvirnih cenah.

V vsakej potrebi obrnite se zaupno na gornjo tvrdko in vedno bodete bratsko postreženi.

Pri pošiljanju denarja vedno pazite KOMU ga izročite, ker marsikdo je že skusil, da se denarja ne more vsakemu zaupati.

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižin življenja.

Spisal Eug ene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil Z. N.

(Nadaljevanje.)

Na Sarinem obrazu se je pojavilo tisto zaničevanje in tista nevolja, kakoršno je opaziti vsakokrat pri ljudeh iz gotovih krogov, kadar morajo stopiti v stiko s propalicami, da jih porabijo za svoje orodje ali za svoje sokrivce.

Tomaž Seyton je doslej pospeševal zločinske načrte svoje sestre, dasi jih je imel za neizvedljive. Ali sedaj se je uprl še nadalje igrati to ulogo. Le še to je dovolil, da je svoji sestri prvikrat in zadnjikrat pripeljal Sovo na sestanek, ne da bi se še nadalje vmešaval v nove sestrine nakane.

Ker so se grofici ponesrečili vsi dosedanji poskusi prikleniti Rudolfa nase, ga je sklenila ukaniti na nesramen način, kakor smo že omenili. To pa samo zato, da tako morda uresniči svoje krute in častilakomne sanje.

Rudolfu naj bi se natvezilo, da ni mrtva hči, katero mu je porodila Sara. V dosego te nakane je hotela grofica proglasiti kako siroto za svojega otroka.

Znano je, da je sklenil Jakob Ferrand spraviti Marijino Cvetlico s poti. To pa iz strahu pred Sovino izpovedjo in iz bojazni pred grofičino grožnjo. Sara pa ni odnehala, za trdno uverjena, da podkupi notarja, ali ga pa ustraši s svojimi grožnjami, bržko najde mlado deklico, ki bi lahko prevzela od nje zamišljeno ulogo.

Čez nekaj časa reče Sara grozni Sovi:

— "Vi ste premeteni, molčeči in odločni?"

— "Premetena kakor opica, odločna kakor angleška doga in in kakor riba molčeča. Takšna je Sova, katero je ustvaril hudič. Na uslužnost je Vam in na razpolago za vse, kar more storiti", odgovori Sova grozno. "Tisto kmetsko dekle smo, mislim, zagrabili prav dobro. Za dva meseca je spravljena pod gostoljubno streho velike hiše sv Lazarja."

— "Nič več ne gre za to deklico, ampak za vse kaj drugega."

— "Kakor želite, lepa dama. Če se zasluži denar ob Vašem naročilu, sva si obe kakor dva prsta na eni roki."

Sara ni mogla udušiti čustva neizmernega gnusa v svojem srcu.

— "Poznati morate ljudi iz najnižjih slojev — zelo nesrečne ljudi", nadaljuje grofica.

— "Takih je več kakor milijonarjev. Na izbiro jih je, hvala Bogu. — Pariz je bede strašno bogat."

— "Rada bi imela osirotelo deklico, ki je izgubila svoje stariše še v svojih otroških letih. Ta sirota mora biti lepega obraza, milega značaja in ne sme biti stara čez sedemnajst let —"

Sova pogleda Saro s začudenjem.

— "Take sirote ni težko najti", govori dalje grofica. "Saj je toliko najdenčkov po mestu."

— "Kaj pa Plesalka, moja lepa dama? Ta bi bila kakor nalašč."

— "Kdo je ta Plesalka?"

— "Deklica, katero smo ugrabili v Boquevalu ter jo odpeljali na elizejsko polje."

— "Rekla sem Vam že, dan ne gre več za to."

— "Samo poslušajte me ter predvsem vpoštevajte moj nasvet. Vi zahtevate siroto, pobožno in ponižno kakor jagnje, lepo kakor mlado jutro in ne več staro kakor sedemnajst let, je-li?"

— "Tako je."

— "Potemtakem vzemite Plesalko, ko jo izpuste iz sv. Lazarja. Za Vas je kakor ustvarjena. Bila je stara okoli šest let, ko mi jo je (pred desetimi leti) izročil hudobni Jakob Ferrand poleg 1000 frankov samo zato, da se je iznebi. Tournemine, sedaj na galerah v Rochefortu, mi jo je pripeljal ter mi rekel izrecno, da se hoče brezdvomno iznebiti tega otroka ter ga proglasiti za mrtvega —"

— "Jakob Ferrand, pravite?" krikne Sara s tako groznim glasom, da je prestrašeno odskočila Sova za korak nazaj. "Notar Jakob Ferrand je Vam izročil tega otroka in —"

Nadaljevati ni mogla. Razburjena je bila preveč. Obe roki, ki ju je istegnila proti Sovi, sta se ji tresle krčevito. Presenečenje in radostno vzhičenje sta ji izpremenili poteze na obrazu docela.

— "Ne vem, kaj Vas je tako prijelo, moja draga gospa", pripomni starka. "Cela stvar je jako priprosta. Pred desetimi leti je prišel k meni moj stari znanec Tournemine rekoč: 'Hočeš-li majhno deklico, katere se hoče nekdo iznebiti? Vseeno je, ali naj umrje, ali živi. Tisoč frankov je zaslužka, in z otrokom lahko storiš, kar hočeš —"

— "Pred desetimi leti!" vzklikne Sara.

— "Pred desetimi leti —"

— "Majhna blondinka?"

— "Majhna blondinka."

— "Z modrimi očmi?"

— "Z modrimi očmi."

— "In to je tista deklica, katero ste —"

— "Katero smo ukradli ter jo pripeljali v hišo sv. Lazarja."

— "Moj Bog! Moj Bog!" vzklikne Sara, se vrže na kolena ter sklene roke proti nebu. "Tvoja pota so nerazumljiva, in klonim se pred Tvojo modrostjo. Oh, — da bi bila mogoča takšna sreča. — Toda ne, ne morem vrjeti — bilo bi prelepo!"

Po teh besedah vstane naglo ter reče presenečeni Sovi: "Pojdite za mano!"

Sara je šla naglih korakov pred njo.

Na koncu drevoreda ji pokaže na stopnice, ki so držale k steklenim vratom krasno opremljene delavne sobe.

V tistem hipu, ko je hotela Sova vstopiti, ji namigne Sara, naj ostane odzunaj.

Grofica pozvoni močno, in prikaže se strežaj.

— "Jaz nisem nikomur na razpolago — in nikdo ne sme v hišo, ste-li razumeli? — Prav nikdo."

Strežaj se odstrani.

V večjo varnost potisne Sara še zapah pred vrata.

Sova je vse to slišala in videla.

Grofica se obrne sedaj ter reče:

— "Vstopite naglo ter zaprite vrata za sabo."

Sova vstopi.

Sara odpre omarico, vzame iz nje skrinjico iz dobovine, jo nese na pisalno mizo, ki je stala sredi sobe, ter namigne Sovi, naj stopi bližje.

Skrinjica je bila razpredeljena na več predalov, kateri so bili prenapolnjeni z bajno krasnimi dragulji.

Sarina nestrpnost je bila tolikšna, da je razmetala grofica brezobzirno po mizi ovratnice, zapestnice in diademe, na katerih so se prelivali smaragdi, diamanti in rubini v tisoč barv. Hotela je namreč dospeti na dno.

Sovo je kar oslepil ta čarni blesk.

Bila je oborožena in sama zaprta z grofico. Beg je bil lahek in varen.

Peklenska nakana šine ti ženski v glavo.

S pretkanostjo divje mačke, ki se potuhnjeno plazi za svojim plenom, je porabila starka Sarino stanje pečaje se izključno samo z eno mislijo. Priplaziti se je hotela neopaženo okoli mize do grofice

In že je jela izvrševati to svojo nakano. Ali nenadoma je morala obstati.

Sara potegne namreč medaljon iz skrinjice ter ga pomoli Sovi s trepetajočo roko.

— "Poglejte to sliko!" reče Sovi.

— "To je Plesalka!" vzklikne Sova, katero je iznenadila izredna podobnost. "To je tista mlada deklica, katero se je izročilo meni. Natanko jo še sedaj vidim pred sabo prav takšno, kakoršno mi jo je dovedel Tournemine. Tisti lepi, svetli lasje so, katere sem ji odrezala takoj ter jih prodala prav dobro."

— "Jo spoznate — je-li ona? Oh rotim Vas, nikar me ne varajte, — nikar!"

— "Rečem Vam, moja draga gospa, da je natanko tista deklica", odgovori Sova skušaje se neopaženo približati Sari. "Še danes je popolnoma podobna tej sliki. Če bi videli deklico, bi tudi Vi trdili kaj takega —"

Sara ni zakričala bolesti in groze izvedevši, da je njena hči živela v bedi in zapuščenosti že deset let. Ni je zapekla vest ob misli, da je ona sama dala odvesti otroka odtam, kamor ga je dovedel Rudolf. Brezsrčna mati ni vprašala Sove z grozo o preteklosti svojega otroka. Ne! V Sari se je že zdavnaj umaknila materinska ljubezen častihlepnosti. Ni ji plalo srce radosti, da se spet snide s svojo hčerjo, ampak v njej je zaplamtelo upanje, da se vendar uresniči njena edina želja, katera je napolnjevala njeno dušo.

(Dalje prihodnjič.)

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Kerže, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Ely, Minn.

DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji iz jednega zastopnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižice in vse drugo se obrnite na tajnika: Frank Kerže, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne pošiljatve pošiljajte na ta

Narod ki ne skrbi za svoje reve, nima postora med civilizovanimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: John Debevc in A. J. Terbovc.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik
Pueblo, Colo.: Peter Culig in J. H. Roitz.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Anton Saftich
Indianopolis, Ind.: Frank Urajner.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill., in okolico: Frank Laurič Matija Liberšar in John Zaletel
Mineral, Kans.: John Stalc.
Waukegan, Ill.:, Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Frontenac, Kans. in okolico: Frank Kerne.
Mulbery, Kans. in okolico: Martin Kos
Calumet, Mich in okolico: Pavel Shaltz in M. F. Koba.
Manistique, Mich. in okolico: B. Kotzian.
South Range, Mich. in okolico: M. D. Likovič.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Frank Medved in Frank Zagar
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolico: Ivan Gouže, Jakob Škerjanc in M. L. Kapsch.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze in Alojz Baudek.
Gilbert, Minn. in okolica: Louis Vessel
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Nashwauk, Minn.: Geo Maurin
Virginia, Minn.: Anton W. Fox.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec
Klein, Mont.: Mich. Krivec.
Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češarek.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Frank Kovačič.
Bridgeport, Ohio in okolico: Frank Hočevar.
Barberton, O. in okolico: Alois Balant
Collinwood, Ohio. Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolico: John Kumše, 1935. E. 29th St.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin
Allegheny, Pa. in okolico: M. Klarich
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine Pa. in okolico: John Keršišnik.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Broughton, Pa. in okolico: Anton Demšar.
Export, Pa. in okolica: John Prostor
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Frank Leben.
Farrell, Pa.: Anton Valentinčič.
Irwin, Pa. in okolico: Frank Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.
Meadow Lands, Pa.: Geo. Schultz.
Moon Run, Pa. in okolico: Fr. Maček.
Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvasnik, Ignaz Magister in Frank Bambič.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj
Steelton, Pa.: Anton M. Papič.
Willock, Pa.: Frank Šeme in Joseph Peternel.
Winterquarters, Utah: Louis Blasich.
Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta
Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak
Thomas, W. Va. in okolico: Frank Kocian in Frank Bartol.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Milwaukee, Wis. Josip Pratnik in John Vodovnik in Jos. Zupančič.
Scheboygan: Nick Badovinac in Frank Novak.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.
Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v West Virginiji in Marylandu naznanjamo, da jih bode v kratkem obiskal rojak

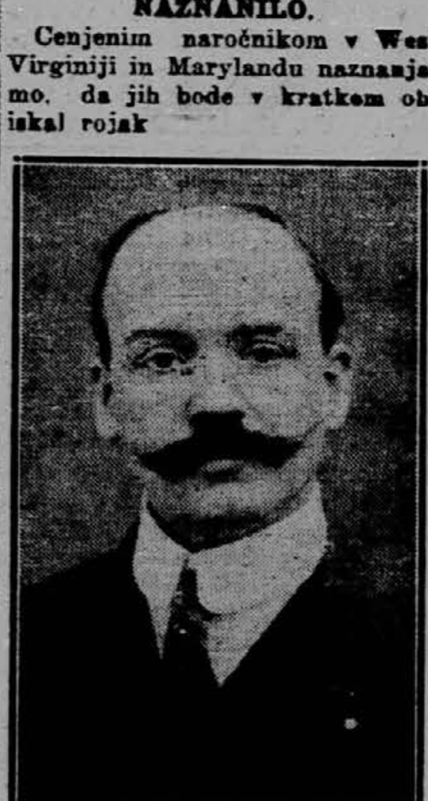

ZVONKO JAKŠE,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in za to izdajati pravoveljavna potrdila. Obenem pa prosimo cenjene rojake, da mu gredo na roko, kakor so vedno bili naklonjeni našim prejšnjim potnikom.

S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda.

PIRUHE pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znancem v staro domovino in to seveda najrajše v GOTOVEM DENARJU, kar pa NAJHITREJE, NAJVESTNEJE in NAJCENEJE preskrbi

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., :-:-:-:-: New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljše postreže?

441 parnikov 1,417,710 ton.

Hamburg-Amerika črta

Največja parobrodna družba na svetu, ki vzdržuje 74 različnih črt.

"VATERLAND", 950 čevljev dolg, 58,000 ton,
"IMPERATOR", 919 čevljev dolg, 52,000 ton.

Direktna zveza med
NEW YORKOM in HAMBURGOM,
PHILADELPHIO in HAMBURGOM,
BOSTONOM in HAMBURGOM,
BALTIMOREM in HAMBURGOM,
HALIFAX in HAMBURGOM.

Najnižje cene za v stari kraj in nazaj.

Posebna pozornost potnikom slovenske narodnosti

Največje udobnosti v MEDKROVJU in TRETJEM RAZREDU ki vsebuje kabine po 2, 4 in 6 postelj, obednice, kopalnice, pralnice itd

Za nadaljne podrobnosti obrnite se na:

Hamburg-American Line,
45 Broadway, New York
ali na krajevne agente.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

Josip Scharabon

blizu Union postaje
415 West Michigan St.,
Duluth, Minn.

Pošiljam denar v staro domovino in prodajam parobrodne in železniške listke.

Pozor, rojaki!

JAKOB VAHČIČ
P. O. Box 69 Cleveland, O.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

RED STAR LINE

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov ž brzoparniki na dva vijaka.

ZEELAND 11,905 ton · KROONLAND 12,760 ton · FINLAND 12,760 ton · VADERLAND 12,017 ton

LAPLAND 18,694 ton.

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrovja. Tretji razred obstoji od malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na:

RED STAR LINE

No. 9 Broadway, NEW YORK. · 84 State Street, BOSTON MASS. · 1319 Walnut Street, PHILADELPHIA, PA. · 319 Second Av., SEATTLE, WASH. · S. E. cor. La Salle & Madison Sts., CHICAGO, ILL. · 1306 "F" Street, N. W., WASHINGTON, D. C. · 219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA. · 11 & Locust Streets, ST. LOUIS, MO. · 123 Main Street, WINNIPEG, MAN. · 219 Geary Street, SAN FRANCISCO, CAL. · 121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MINN. · 21 Hospital Street, MONTREAL, CANADA.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ!

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA in LJUBLJANE.

Poštni Ekspres parniki so:

"LA PROVENCE" na dva vijaka · "LA SAVOIE" na dva vijaka · "LA LORRAINE" na dva vijaka · "LA FRANCE" na štiri vijake

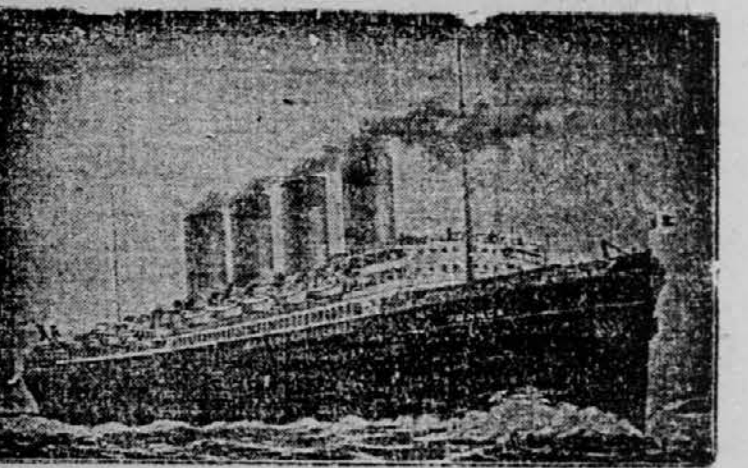

Poštni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Chesebrough Building.

Ekspresni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča štev. 57 N. R.

Poštni parniki odplujejo ob sobotah.

†FRANCE	dne 8. apr. 1914	*LA SAVOIE	22. aprila 1914.
*LA LORAINE	15. aprila 1914	†FRANCE	6. maja 1914.
*LA PROVENCE	29. aprila 1914	*LA LORRAINE	13. maja 1914.

POSEBNA PLOVITBA V HAVRE:

*CHICAGO	11. aprila 1914.	†ROCHAMBEAU	25. aprila 1914.
*NIAGARA	18. aprila 1914.	*CHICAGO	9. maja 1914.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.
Parniki z križem imajo po štiri vijake.

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred so do:

TRSTA	$25.00
LJUBLJANE	$26.18
REKE	$25.00
ZAGREBA	$26.08
KARLOVCA	$26.25

OPOMBA. Cena karte za parnik Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington znaša $4.00 več.

II. razred od Marthe Washington in Kaiser Franz Joseph I. od $65.00 do $70.00

Vsi drugi parniki od $50.00 do $60.00.

Vsi spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brezžični brzojav
ALICE, LAURA, MARTA WASHINGTON, ARGENTINA, OCEANIA, KAISER FRANZ JOSEPH I.

Phelps Bros & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.